

GŁOS ROBOTNICZY

ORGAN ŁK i WK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK II (V)

ŁÓDŹ, PIĄTEK 14 STYCZNIA 1949 ROKU

Nr. 13 (1314)

Wielkie ale realne zadania

Narodowy plan gospodarczy na rok 1949, którego projekt jest obecnie rozpatrywany przez Sejm, przewiduje dalszy szybki wzrost produkcji i inwestycji, dalszy wzrost wydajności pracy i dalsze podniesienie stopy życiowej mas pracujących.

Podstawą realności zadań, jakie plan stawia przed nami w tym roku są nasze osiągnięcia w latach ubiegłych a zwłaszcza w 1948 roku, w którym to roku nasza produkcja przemysłowa osiągnęła w skali rocznej 140,5 proc. stanu przedwojennego, a w przeliczeniu na jednego mieszkańca prawie 200 proc. stanu 1938 r.

W 1949 r. planowany jest przyrost produkcji przemysłowej w porównaniu do faktycznie wykonanej w ub. roku o 15,3 proc. Oznacza to, że pragniemy zachować szybkie tempo rozwoju produkcji przemysłowej, gdyż jak to stwierdził w swym przemówieniu sejmowym prezes CUP tow. Dietrich sam tylko przyrost produkcji przemysłowej w 1949 r. (w porównaniu z r. 1948) będzie pod względem wartości (według cen 1947 r.) równy jednej czwartej całkowitej produkcji przemysłowej w 1948, a produkcja 1949 roku przekroczy poziom przedwojenny o około 62 proc.

W dziedzinie rolnictwa — jak wiadomo — rok ubiegły również przyniósł poważny wzrost wytwórczości przy czym wytwórczość trzech głównych zbóż chlebowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca przekroczyła o 22,1 proc. poziom przedwojenny. W r. 1949 przewidziany jest dalszy wzrost produkcji rolniczej, który przy przeciętnych warunkach klimatycznych powinien wynieść w porównaniu z produkcją 1948 — 44 procent, w tym wzrost produkcji zwierzęcej wyniesie 12,5 proc.

Równie ambitne zadania stawia plan na r. 1949 przed innymi gałęziami naszej gospodarki narodowej. Kolejnictwo powinno zapewnić wzrost przewozów towarowych o 15 proc. a także dalszą poprawę w stanie taboru i polepszenia wszystkich wskaźników eksploatacyjnych. Państwowa Komunikacja Samochodowa ma zwiększyć przewóz towarów trzykrotnie, a przewóz pasażerów o 80 proc. Przeladunek portów morskich (powinien się zwiększyć o 17 proc.

Wartość budownictwa wzniesie w tym roku — w porównaniu z ubiegłym — o 18 proc., przy czym budownictwo na cele produkcyjne zwiększy się o 47 proc. W 1949 r. budownictwo odda do użytku 61 tys. izb mieszkalnych, w tym 41 tys. dla pracowników przemysłu państwowego.

W szybkim tempie wzrosną także w 1949 r. wskaźniki w dziedzinie oświaty,

Plan Marshalla wali się w gruzy

Przed ofensywą na Nankin

Schuman próbuje łagodzić w Londynie sprzeczność między państwami kapitalistycznym

LONDYN (PAP) — Wczoraj rano przybył tu francuski minister spraw zagranicznych — Schuman. Na dworcu powitał go minister Bevin. Schuman pozostanie w Londynie prawdopodobnie 2 dni i przeprowadzi szereg rozmów w Foreign Office.

Ministrowie Schuman i Bevin przeprowadzili przed południem pierwszą konferencję w obecności licznych doradców. Po południu odbyła się druga rozmowa pomiędzy ministrami.

LONDYN (PAP) — W kołach dziennikarskich podaje się, że francuski minister spraw zagranicznych podczas swej wizyty w Londynie omówi z rządem brytyjskim sprawy, w których ujawniły się różnice zdań między Londynem a Paryżem, a m.

1) SPRAWA FRANCUSKO-BRYTYJSKICH STOSUNKÓW GOSPODARCZYCH.

Minister Schuman pragnie skłonić Crippsa do zwiększenia importu brytyjskiego z Francji. Jak wiadomo, rząd brytyjski w swoim planie 4-letnim przewiduje, że znaczne ograniczenie importu z Francji, dążąc w ten sposób do zrównoważenia swego bilansu. Ten program brytyjski jeszcze bardziej pogorszy sytuację Francji.

2) SPRAWA KOLONII WŁOSKICH.

Na marginesie tego zagadnienia ujawniły się poważne różnice między brytyjsko — włoskimi.

Anglicy pragną bowiem uzyskać wpływ na niektóre kolonie włoskie, podczas gdy Włosi dążą do odzyskania swego stanowiska w Afryce Północnej. Minister Schuman, po porozumieniu z ministrem Stora, wystąpi w Londynie jako adwokat sprawy włoskiej.

Londyńczycy przeciwni są również przyjęciu Włoch do unii zachodniej, żądając odroczenia tego zagadnienia na później. Minister Schuman dążyć będzie

obecnie do uzyskania zgody Wielkiej Brytanii na przyjęcie Włoch do unii zachodniej, licząc na to, że w ramach unii zachodniej Paryż i Rzym utworzą wspólny front, który będzie w stanie przeciwstawić się tendencjom brytyjskim do supremacji gospodarczej w krajach unii zachodniej.

3) SPRAWA NIEMIECKA.

Minister Schuman omówi również podczas swego pobytu w Londynie sprawę statutu okupacyjnego dla Niemiec Zachodnich. Rozmowy te będą przygotowaniem do konferencji 3 mocarstw zachodnich w sprawie statutu okupacyjnego. Konferencja ta — jak wiadomo — rozpocznie się w poniedziałek.

Stolica Chin Czang-Kai-Szeka pustoszeje. Wszystkie urzędy ewakuowane są w szybkim tempie do Kantonu i na Formozę. Ludność żyje w oczekiwaniu zwycięskich wojsk ludowych

Nowe plany latającego ambasadora nie znajdują uznania w Anglii

LONDYN (PAP) — Latający ambasador planu Marshalla — Harriman — przybył do Londynu i odbył konferencję z Bevinem i Crippsem.

W kołach oficjalnych nie ukrywa się, że Harriman przed

stawili Bevinowi i Crippsowi projekt utworzenia „Komitetu Wykonawczego” organizacji marshallowskiej. Komitet ten miałby prawo rozstrzygania sporów między krajami marshallowskimi i podejmowania decyzji, wiążących wszystkie kraje marshallowskie.

Agencja Reutersa donosi, że tak Bevin jak i Cripps usiłowali przekonać Harrimana, że projekt jego jest przedwczesny. Agencja Reutersa zaznacza, że projekt Harrimana doprowadziłby do zbyt drastycznego mieszczania się „Komitetu Wykonawczego”, którego skład nie jest znany, w sprawy wewnętrzne Wielkiej Brytanii.

Projektowany przez Harrimana Komitet Wykonawczy byłby narządem Departamentu Stanu. Świadczy o tym okoliczność, że Harriman pragnąłby postawić na czele tego komitetu — Spaaka, który jest pupilem Departamentu Stanu.

Korespondent PAP przypomina, że coraz bardziej rosnące rozbieżności między krajami marshallowskimi spowodowały, iż wszystkie kraje marshallowskie przedstawiły projekty w sprawie zrewidowania zasad współpracy. Projekty te będą badane przez specjalną komisję na której czele stanął właśnie minister Spaak.

2 posłów SFIO

zasiliło grupę oporu w Zgromadzeniu Narodowym PARYŻ (PAP). Posłowie SFIO, Pouillet i Rivet wystąpili z partii i przeszli do grupy republikańskiego ruchu oporu.

Ponieważ grupa ta liczy obecnie 14 posłów, uzyskała ona prawo wysuwania własnych kandydatur do różnych komisji Zgromadzenia Narodowego.

Bohaterskie ataki wojsk Markosa na miasta Zachodniej Macedonii

Faszyści rzucają do akcji pancerniki i bombowce

Paryż (PAP). — Agencja France Presse donosi z Aten, że greckie oddziały demokratyczne zaatakowały powtórnie na przestrzeni trzech tygodni ważne ośrodki przemysłowe w zachodniej Macedonii — miasta Naussa, Edessa i Ardea.

Dwie brygady wojsk gen. Markosa wspierane przez ciężką artylerię i moździerze uderzyły koncentrycznie na miasta Naussa od południa i północy. Rozgorzały gwałtowne walki, które przeciągnęły się

przez całą noc do wczoraj przed południem. Dowództwo faszystowskie musiało uciec się do pomocy samolotów pancernych i samolotów, celem odparcia na cierpiących żołnierzy. Pomimo rozpaczliwej obrony, oddziały demokratyczne wtargnęły do miasta. Po wykonaniu powierzonych im zadań, żołnierze wycofali się.

Oficjalne źródła ateńskie przyznają się, że Naussa była opanowana przez żołnierzy demokratycznych, którzy wyrządzili szereg poważnych szkód w obiektach wojskowych i przemysłowych.

Wojska generała Markosa przeprowadziły równocześnie akcje dywersyjną w odległości 25 km. od miasta.

Strajk w kopalni brytyjskiej

LONDYN (PAP). — W kopalni Besford okręgu Leicestershire rozpoczął się strajk 500 górników. Na skutek strajku przerwano prace dwóch szybów.

„Swoboda działania” Komisji ONZ w Indonezji

Paryż (PAP). — Jak podaje z Batawii agencja France Presse, władze holenderskie wyraziły zgodę na wyjazd przedstawicieli Komisji Dobrych Usług ONZ na wyspę Banka, gdzie są internowani premier republikański Hatta, oraz dwaj inni przywódcy.

Holendrzy zakazali kalendarznie członkom Komisji publikowania jakiegokolwiek wiadomości z wyjątkiem oficjalnego raportu, który ma być przesłany do Rady Bezpieczeństwa.

Dziennikarze zagraniczni nie otrzymali zezwolenia na towarzyszenie Komisji Dobrych Usług w tej podróży.

BARBARZYŃSTWA WOJSK HOLENDERSKICH NA JAWIE

Haga (PAP). — Dziennik „De Waarheid” publikuje serię listów od żołnierzy, prze-

bywających na Jawie, którzy opowiadają o niesłychanym barbarzyństwie wojsk holenderskich w Indonezji. Autor jednego z listów stwierdza, iż w okolicy Tasik-Malai drogi są zawalone rozkładaj-

ącymi się trupami Indonezyjczyków, rozstrzelanych przez Holendrów. W rejonie Sumedanga, Holendrzy spalili wszystkie wioski, położone w pobliżu tego miasta i rozstrzelali ich mieszkańców.

Groźny wybuch bomby w centrum Kairu

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi z Kairu,

Nowy min. finansów na miejsce Queuille'a

PARYŻ (PAP). — Ministrem finansów i spraw gospodarczych mianowano Maurice Pétache. Stanowisko to zajmował dotychczas premier Queuille. Minister Pétache na leży do ugrupowania „Akcji Chłopskiej”.

że w czwartek przed południem wybuchła bomba przed gmachem Sądu Apelacyjnego. Na skutek wybuchu zginęły 2 osoby, zaś 22, w większości policjanci, odniosły ciężkie obrażenia.

Zamachu dokonał urzędnik Min. Rolnictwa — Szafik, należący do rozwiązanej nie dawno „Bractwa Muzułmańskiego”.

Bomba wybuchła w momencie, kiedy w sądzie rozpoczął się wielki proces przeciwko uczestnikom zamachu bombowego na jedno z kin stołecznych. Zamachowców zamierzano podziurzyć walizkę z bombą pod salę posiedzeń.

Gdyby wybuch tam nastąpił, przyniosłby nieobliczalne szkody i ofiary, ponieważ na sali znajdowało się około 500 osób z publiczności. Walizkę usunęto w ostatniej chwili przed gmach sądu.

Na wyspie Rodos rozpoczęto rokowania między Egiptem i Izraelem

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi z wyspy Rodos o rozpoczęciu tam wczoraj rokowań pomiędzy delegacjami Egiptu i Izraela w sprawie zawieszenia broni na południowym froncie. Rozejmca ONZ Bunche konferował przed rozpoczęciem obrad z szefami obu delegacji.

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi, że na wyspę Rodos przybyły już delegacje Egiptu i Izraela dla przeprowadzenia rokowań w sprawie rozejmu.

W ostatniej chwili podano do wiadomości, że do rokowań tych przystąpi prawdopodobnie jeszcze jedno państwo arabskie. Chodzi tu zapewne o Liban.

szkolenia, kultury, ochrony zdrowia i opieki społecznej. Nastąpi znaczny wzrost liczby uczniów w szkołach wszelkiego typu, szczególnie zawodowych.

Jednym z głównych zadań jest wykazanie planu inwestycji na kwotę blisko 309 miliardów złotych, co oznacza wzrost nakładów inwestycyjnych w stosunku do roku ub. o 31,2 proc.

Urzeczywistnienie zadań, jakie stawia przed krajem Narodowy Plan Gospodarczy w r. 1949 wymagać będzie dużych wysiłków, wymagać będzie znacznego wzrostu wydajności pracy i bardzo oszczędnego gospodarowania w każdej dziedzinie.

Ale ubiegły rok wykazał, że nasza klasa robotnicza nie tylko nie lęka się ambitnych zadań, stawianych przez państwo, lecz przeciwnie, koryguje te plany wzwyż.

Rozwój współzawodnictwa pracy i w szczególności wspierania Czyn Kongresowy, są najlepszą rekwizcją, że śmiały plan na r. 1949 zostanie nie tylko wykonany, ale również znacznie przekroczony, że rozwijając nadal współzawodnictwo zdolamy wykonać przedterminowo Plan Trzyletni i plan tagoroczny.

Mobilizacja mas pracujących w imię tego celu jest wielkim zadaniem stojącym przed wszystkimi organizacjami naszej partii.

Kapitalistyczna nadprodukcja zboża niepokoi rząd USA

Nowy Jork. (PAP). — Kola gospodarcze Stanów Zjednoczonych są zaniepokojone ogromnymi zapasami zboża, piętrzącymi się w magazynach amerykańskich. Również z Kanady i Argentyny nadchodzi wiadomości o wielkich zapasach niesprzedanej pszenicy.

Sytuacja ta — jak podają w Waszyngtonie — wpłynie na obniżenie cen zboża na rynkach światowych, co uważane jest przez kół gospodarcze USA — za klęskę. Pragnąc podwyższyć ceny zboża, rząd amerykański zwrócił się z apelem do farmerów, aby w roku 1949 zbiory były o 10 proc. niższe, niż w roku 1948.

W Waszyngtonie przypominają się równocześnie, że problemem zboża w St. Zjednoczonych jest przesłanie „człowieka” związany z dżekami planowi Mar-

Układ zbiorowy na Węgrzech przyspieszy budowę socjalizmu

Budapest. (PAP). — Dnia 15 bm. podpisany zostanie na Węgrzech nowy układ zbiorowy dla pracowników kopalń, przemysłu maszynowego i budowlanego.

Przemawiając przez radio z okazji nowej umowy zbiorowej, generał sekretarz rady węgierskich związków zawodowych Apó Antal podkreślił, że umowa ta stanowi niejako kodeks praw robotniczych. Obejmuje ona 341 punktów, określających prawa i obowiązki

W Leningradzie zakończyły się obrady sesji Akademii Nauk ZSRR. Na posiedzeniu plenarnym sesja powzięła uchwałę o

wyłączeniu ze składu członków Akademii uczonych zagranicznych Henry Dala, Hermana Neller i Olafa Brocka, którzy od pewnego czasu prowadzą kampanię, skierowaną przeciwko nauce radzieckiej i Związkowi Radzieckiemu.

Nowa ramowa umowa zbiorowa przyczyni się — oświadczył Apó Antal — do rozwoju sił produkcyjnych planowej gospodarki narodowej, budowy socjalizmu i stopniowego powiększania dobrobytu materialnego i kulturalnego pracowników.

Dla ustalenia nowych norm w 80 największych zakładach pracy została wyłoniona 3-osobowa komisja. Komisja ta przystąpiła do pracy 17 bm.

Papagos contra Papandreu

Rozkład w obozie monarcho-faszystów Grecji

MOSKWA (PAP). — Agencja Tass donosi z Aten, że w greckim obozie reżimowym trwają kłótnie wokół obsadzenia stanowisk ministerialnych w nowym gabinecie.

Posłowie partii liberalnej, na której czele stoi Sofilis, do magają się udziału Venizelosa w rządzie. Natomiast wicepremier Tsaldaris (populista) sprzeciwia się tej koncepcji, obawiając się, że jego partia utraci dalsze teki ministerialne.

Według Tsaldarisa Anglosasi usankcjonowali już skład nowego gabinetu, w którym mają się znaleźć przedstawiciele trzech partii.

Sytuacja w obozie ateńskim zagmatwała się jeszcze bardziej w związku z nominacją generała Papagosa naczelnym dowódcą armii faszystowskiej. Papagos zażądał likwidacji

zaw. Rady Obrony Narodowej, czemu sprzeciwili się zdecydowanie Papandreu, który ma

zostać ministrem wojny i równocześnie przewodniczącym Rady Obrony.

Przygotowywaniu w USA

proces przeciwko przywódcom komunistycznym jest jaskrawym pogwałceniem swobód demokratycznych

Nowy Jork. (PAP). — Obrona 12 amerykańskich działaczy komunistycznych, przeciwko którym proces ma się rozpocząć w Nowym Jorku w poniedziałek, zażądała ponownie odroczenia rozprawy. Stanowisko to obrona umotywowała następującymi faktami:

1) Stworzenie przez rząd amerykański atmosfery hysterii antykomunistycznej w USA, uniemożliwiającej obiektywny przewód sądowy i obiektywną decyzję sądu.

2) Zbyt krótki czas dla na leżytego przygotowania obrony i

3) choroba przewodniczącego partii komunistycznej Forstera potwierdzona przez lekarzy.

Kongres obrony praw cywilnych w USA, który prowadził szeroką kampanię przeciwko prześladowaniu działaczy komunistycznych, powziął decyzję zorganizowania masowej demonstracji w dniu rozpoczęcia procesu.

Na wiecu przyjęto jednoznacznie rezolucję protestującą przeciwko procesowi 12 czolowych działaczy Amerykańskiej Partii Komunistycznej i wyzywającą światową opinię publiczną do przyłączenia się do ich głosu protestu.

Praga. (PAP). — W dniu 12 bm. odbył się w Pradze załączony przez związek prawników czeskosłowackich wielki wiec protestacyjny przeciwko procesowi 12 czolowych działaczy Amerykańskiej Partii Komunistycznej w Stanach Zjednoczonych.

Na wiecu zabrali m. in. glos pisarz Andre Simon i dziekan wydziału prawnego Uniwersytetu im. Karola IV, — profesor Turiczek, którzy stwierdzili, że planowany proces w Stanach Zjednoczonych jest jaskrawym pogwałceniem elementarnych praw konstytucyjnych i swobód politycznych, za które walczyli najlepsi synowie USA.

Praga. (PAP). — W dniu 12 bm. odbył się w Pradze załączony przez związek prawników czeskosłowackich wielki wiec protestacyjny przeciwko procesowi 12 czolowych działaczy Amerykańskiej Partii Komunistycznej w Stanach Zjednoczonych.

Na wiecu zabrali m. in. glos pisarz Andre Simon i dziekan wydziału prawnego Uniwersytetu im. Karola IV, — profesor Turiczek, którzy stwierdzili, że planowany proces w Stanach Zjednoczonych jest jaskrawym pogwałceniem elementarnych praw konstytucyjnych i swobód politycznych, za które walczyli najlepsi synowie USA.

Praga. (PAP). — W dniu 12 bm. odbył się w Pradze załączony przez związek prawników czeskosłowackich wielki wiec protestacyjny przeciwko procesowi 12 czolowych działaczy Amerykańskiej Partii Komunistycznej w Stanach Zjednoczonych.

Na wiecu zabrali m. in. glos pisarz Andre Simon i dziekan wydziału prawnego Uniwersytetu im. Karola IV, — profesor Turiczek, którzy stwierdzili, że planowany proces w Stanach Zjednoczonych jest jaskrawym pogwałceniem elementarnych praw konstytucyjnych i swobód politycznych, za które walczyli najlepsi synowie USA.

Praga. (PAP). — W dniu 12 bm. odbył się w Pradze załączony przez związek prawników czeskosłowackich wielki wiec protestacyjny przeciwko procesowi 12 czolowych działaczy Amerykańskiej Partii Komunistycznej w Stanach Zjednoczonych.

Na wiecu zabrali m. in. glos pisarz Andre Simon i dziekan wydziału prawnego Uniwersytetu im. Karola IV, — profesor Turiczek, którzy stwierdzili, że planowany proces w Stanach Zjednoczonych jest jaskrawym pogwałceniem elementarnych praw konstytucyjnych i swobód politycznych, za które walczyli najlepsi synowie USA.

Praga. (PAP). — W dniu 12 bm. odbył się w Pradze załączony przez związek prawników czeskosłowackich wielki wiec protestacyjny przeciwko procesowi 12 czolowych działaczy Amerykańskiej Partii Komunistycznej w Stanach Zjednoczonych.

Na wiecu zabrali m. in. glos pisarz Andre Simon i dziekan wydziału prawnego Uniwersytetu im. Karola IV, — profesor Turiczek, którzy stwierdzili, że planowany proces w Stanach Zjednoczonych jest jaskrawym pogwałceniem elementarnych praw konstytucyjnych i swobód politycznych, za które walczyli najlepsi synowie USA.

Praga. (PAP). — W dniu 12 bm. odbył się w Pradze załączony przez związek prawników czeskosłowackich wielki wiec protestacyjny przeciwko procesowi 12 czolowych działaczy Amerykańskiej Partii Komunistycznej w Stanach Zjednoczonych.

Na wiecu zabrali m. in. glos pisarz Andre Simon i dziekan wydziału prawnego Uniwersytetu im. Karola IV, — profesor Turiczek, którzy stwierdzili, że planowany proces w Stanach Zjednoczonych jest jaskrawym pogwałceniem elementarnych praw konstytucyjnych i swobód politycznych, za które walczyli najlepsi synowie USA.

Praga. (PAP). — W dniu 12 bm. odbył się w Pradze załączony przez związek prawników czeskosłowackich wielki wiec protestacyjny przeciwko procesowi 12 czolowych działaczy Amerykańskiej Partii Komunistycznej w Stanach Zjednoczonych.

Na wiecu zabrali m. in. glos pisarz Andre Simon i dziekan wydziału prawnego Uniwersytetu im. Karola IV, — profesor Turiczek, którzy stwierdzili, że planowany proces w Stanach Zjednoczonych jest jaskrawym pogwałceniem elementarnych praw konstytucyjnych i swobód politycznych, za które walczyli najlepsi synowie USA.

Praga. (PAP). — W dniu 12 bm. odbył się w Pradze załączony przez związek prawników czeskosłowackich wielki wiec protestacyjny przeciwko procesowi 12 czolowych działaczy Amerykańskiej Partii Komunistycznej w Stanach Zjednoczonych.

Na wiecu zabrali m. in. glos pisarz Andre Simon i dziekan wydziału prawnego Uniwersytetu im. Karola IV, — profesor Turiczek, którzy stwierdzili, że planowany proces w Stanach Zjednoczonych jest jaskrawym pogwałceniem elementarnych praw konstytucyjnych i swobód politycznych, za które walczyli najlepsi synowie USA.

Strajk marynarzy kanadyjskich w portach angielskich

LONDYN (PAP). — Jak podaje „Daily Worker”, marynarze siedmiu statków kanadyjskich znajdujących się w portach angielskich ogłosili strajk na znak protestu przeciwko samowolnej decyzji właścicieli statków zmiany załogi.

Właściciele ci zwolnili szeregi marynarzy kanadyjskich, zastępując ich osobami nie należącymi do związku zawodowego. Nowozatrudnieni zgodzili się pracować za niższym wynagrodzeniem.

Od dwóch tygodni trwa już strajk marynarzy na statku kanadyjskim „Point Acory”. Strajkujący nie opuszczają statku, pozostając na nim w

niestychanie ciężkich warunkach, i są pozbawieni niemal całkowicie żywności.

RZYM (PAP). — Sytuacja północno-włoskiego przemysłu metalurgicznego przedstawia się katastroficznie na skutek systematycznego sabotażu pracodawców, którzy dążą do zlikwidowania istniejących przedsiębiorstw by móc inwestować kapitały w bardziej rentownych dziedzinach przemysłu jak: przemysł włókienniczy, czy elektrotechniczny.

Idzie to w parze z tendencjami planu Marshalla, który zamie-

rza zlikwidować w krajach marszałowskich przedsiębiorstwa, stanowiące konkurencję dla przemysłu amerykańskiego.

Idąc po linii tych tendencji międzyministerialny komitet od budowy (CIR) powziął 12 bm. uchwałę zlikwidowania szeregu przedsiębiorstw metalurgicznych i co za tym idzie zredukowania personelu w zakładach ulegających likwidacji.

Ministrem przemysłu jest so-

cialdemokrata Ivan Matteo Lombardo, związany ściśle z przemysłowcami branży włókienniczej, tj. tymi, którzy są zainteresowani w likwidacji przemysłu metalowego.

Mediolńska izba pracy postanowiła na nadzwyczajnym posiedzeniu zastosować w razie potrzeby we wszystkich metalurgicznych fabrykach „system minimalnego wykonywania pra-

cy”.

Mediolńska izba pracy postanowiła na nadzwyczajnym posiedzeniu zastosować w razie potrzeby we wszystkich metalurgicznych fabrykach „system minimalnego wykonywania pra-

cy”.

Mediolńska izba pracy postanowiła na nadzwyczajnym posiedzeniu zastosować w razie potrzeby we wszystkich metalurgicznych fabrykach „system minimalnego wykonywania pra-

cy”.

Mediolńska izba pracy postanowiła na nadzwyczajnym posiedzeniu zastosować w razie potrzeby we wszystkich metalurgicznych fabrykach „system minimalnego wykonywania pra-

cy”.

Akademia Nauk ZSRR wykluczyła

3 uczonych zagranicznych — zauszników podlegaczy wojennych

W Leningradzie zakończyły się obrady sesji Akademii Nauk ZSRR. Na posiedzeniu plenarnym sesja powzięła uchwałę o

wyłączeniu ze składu członków Akademii uczonych zagranicznych Henry Dala, Hermana Neller i Olafa Brocka, którzy od pewnego czasu prowadzą kampanię, skierowaną przeciwko nauce radzieckiej i Związkowi Radzieckiemu.

Nowa ramowa umowa zbiorowa przyczyni się — oświadczył Apó Antal — do rozwoju sił produkcyjnych planowej gospodarki narodowej, budowy socjalizmu i stopniowego powiększania dobrobytu materialnego i kulturalnego pracowników.

Dla ustalenia nowych norm w 80 największych zakładach pracy została wyłoniona 3-osobowa komisja. Komisja ta przystąpiła do pracy 17 bm.

Praga. (PAP). — W dniu 12 bm. odbył się w Pradze załączony przez związek prawników czeskosłowackich wielki wiec protestacyjny przeciwko procesowi 12 czolowych działaczy Amerykańskiej Partii Komunistycznej w Stanach Zjednoczonych.

Na wiecu zabrali m. in. glos pisarz Andre Simon i dziekan wydziału prawnego Uniwersytetu im. Karola IV, — profesor Turiczek, którzy stwierdzili, że planowany proces w Stanach Zjednoczonych jest jaskrawym pogwałceniem elementarnych praw konstytucyjnych i swobód politycznych, za które walczyli najlepsi synowie USA.

Praga. (PAP). — W dniu 12 bm. odbył się w Pradze załączony przez związek prawników czeskosłowackich wielki wiec protestacyjny przeciwko procesowi 12 czolowych działaczy Amerykańskiej Partii Komunistycznej w Stanach Zjednoczonych.

Na wiecu zabrali m. in. glos pisarz Andre Simon i dziekan wydziału prawnego Uniwersytetu im. Karola IV, — profesor Turiczek, którzy stwierdzili, że planowany proces w Stanach Zjednoczonych jest jaskrawym pogwałceniem elementarnych praw konstytucyjnych i swobód politycznych, za które walczyli najlepsi synowie USA.

Praga. (PAP). — W dniu 12 bm. odbył się w Pradze załączony przez związek prawników czeskosłowackich wielki wiec protestacyjny przeciwko procesowi 12 czolowych działaczy Amerykańskiej Partii Komunistycznej w Stanach Zjednoczonych.

Na wiecu zabrali m. in. glos pisarz Andre Simon i dziekan wydziału prawnego Uniwersytetu im. Karola IV, — profesor Turiczek, którzy stwierdzili, że planowany proces w Stanach Zjednoczonych jest jaskrawym pogwałceniem elementarnych praw konstytucyjnych i swobód politycznych, za które walczyli najlepsi synowie USA.

Praga. (PAP). — W dniu 12 bm. odbył się w Pradze załączony przez związek prawników czeskosłowackich wielki wiec protestacyjny przeciwko procesowi 12 czolowych działaczy Amerykańskiej Partii Komunistycznej w Stanach Zjednoczonych.

Na wiecu zabrali m. in. glos pisarz Andre Simon i dziekan wydziału prawnego Uniwersytetu im. Karola IV, — profesor Turiczek, którzy stwierdzili, że planowany proces w Stanach Zjednoczonych jest jaskrawym pogwałceniem elementarnych praw konstytucyjnych i swobód politycznych, za które walczyli najlepsi synowie USA.

Praga. (PAP). — W dniu 12 bm. odbył się w Pradze załączony przez związek prawników czeskosłowackich wielki wiec protestacyjny przeciwko procesowi 12 czolowych działaczy Amerykańskiej Partii Komunistycznej w Stanach Zjednoczonych.

Na wiecu zabrali m. in. glos pisarz Andre Simon i dziekan wydziału prawnego Uniwersytetu im. Karola IV, — profesor Turiczek, którzy stwierdzili, że planowany proces w Stanach Zjednoczonych jest jaskrawym pogwałceniem elementarnych praw konstytucyjnych i swobód politycznych, za które walczyli najlepsi synowie USA.

Praga. (PAP). — W dniu 12 bm. odbył się w Pradze załączony przez związek prawników czeskosłowackich wielki wiec protestacyjny przeciwko procesowi 12 czolowych działaczy Amerykańskiej Partii Komunistycznej w Stanach Zjednoczonych.

Na wiecu zabrali m. in. glos pisarz Andre Simon i dziekan wydziału prawnego Uniwersytetu im. Karola IV, — profesor Turiczek, którzy stwierdzili, że planowany proces w Stanach Zjednoczonych jest jaskrawym pogwałceniem elementarnych praw konstytucyjnych i swobód politycznych, za które walczyli najlepsi synowie USA.

W. Ażajew

Daleko od Moskwy

— Papierek oczywiście nie ma tu wielkiego znaczenia — kontynuowała Tania już bez poprzedniego zapalu. — Budowa cała przystanęła niezależnie od tego. A gdyby ona nie stanęła, to nie potrzebowalibyście przyjeżdżać tutaj, na koniec świata. Wynika, że nie ma z tego bez dobrego.

Tania chciała żartem zatuszować przykrą sytuację, ale starzec odwrócił się od niej i stał pochmurny i groźny... Z takim trudem zdobyty klucz okazał się wreszcie niepotrzebny, gdyż Serafima, ciotkę Radionowej, zastał już w domu. Była to olbrzymia osoba, która wyglądała, jakby składała się z napelnionych powietrzem balonów i całkowicie zapelniała sobą kuchnię, ledwie poruszając się od stołu do pieca i z powrotem. Serafima uderzyła się po biodrach i podążyła na spotkanie Tani, którą przycisnęła do swej obfitej piersi.

— Witaj, ślicznotko kochana, Tanieczka, złotko, — zawodziła grubaska. Uściski gościnnej Serafimy i ciepło od płonącego pieca, który tu widocznie nigdy nie wygaszał — ogrzały dziewczynę. Szybko ściągnęła z siebie narciarski strój, energicznie natarła sobie ramiona i nogi i zawinęła się w dobrze jej znany, błękitny aksamitny szlafrok Olgi. Dziewczyna wyciągnęła się na kozetce i zaczęła z wdzięcznością, prawie z czułością myśleć o przyjaciółce.

W pokoju nie się nie zmieniło: wszędzie serwetki, dywaniki. Ręczne hafty Olgi zadziwiała nawet Serafima,

gdyż wzory na nich były bardzo pomysłowe i poza tym Olga potrafiła je bardzo szybko wykonywać. Obecnie przybyło jeszcze kilka nowych haftów — były to ozdobne nanajskie ornamenty: zajmowały one główne miejsce nad pedantycznie zaścielonym łóżkiem gospodyni. Półka z medycznymi książkami, stolik z patefonem i płytami, tualeta — prezent szpitalnego lekarza — składająca się z grubego lustra i stolika, na którym wzdłuż koronkowego pasemka stały małe słonie z podniesionymi trąbami, flakony z wodą kolońską i duży grzebień — wszystko znajdowało się na dawnych miejscach. Na stole książki i zeszyty Konstantego, które przywędrowały z jego pokoju tutaj. Ponad stołem w wyhaftowanym futerale leżały karteczki, listy, recepty, wycinki z gazet, a wyżej — niezmienny portret Konstantego: głowa o przetrzonych włosach, duże rogowe okulary i zastygła na cienkich wargach ironia.

— Konstanty Andrejewicz zawsze taki sam. Zimny filozof, psycholog — krytycznie powiedziała Tania.

— Wciąż taki sam sukisyn — powiedziała Serafima, która stała na progu, wypełniając sobą całe przejście.

— Co się pomiędzy nimi dzieje? Z listów Olgi nie mogę zrozumieć. Kiedy sprawa dotyczy Konstantego wtedy milczy.

— Nie mów wcale! Nawet ja nie mogę jej zrozumieć. Ani jej nie grzeje, ani jej nie żębi. Żyje jak sierota, niby zameżna — a bez męża. Czy Olga nie rozumie, co to za typ? A może rozumie, a nie może tej ciemnej miłości się pozbyć? Może ty mi to wyjaśnisz, na Boga!

— Może ona przyzwyklała się do niego. Jednakże przeżyli razem trzy lata. Jak myślisz, czy ona cierpi?

— A co, czy nie mam oczu?

Przydział Akademii Wawilów stwierdził, że kampania, którą podjęli wymienieni uczeni, stała się częścią składową kampanii oszczerstw i insynuacji, prowadzonej przez reakcję międzynarodową pod kierownictwem agentów imperializmu amerykańskiego.

Wawilów wskazał również, że wbrew pozycji Dala, Mellera i Brocka, wielu innych uczonych zagranicznych przychylnie ustosunkowuje się do narodu radzieckiego.

Następnie wystąpił członek Akademii Oparin, Orbell i inni, którzy wypowiedzieli się za usunięciem uczonych, prowadzących działalność na szkodę ZSRR. Składu Akademii Radzieckiej. Propozycja ta została przyjęta jednogłośnie przez wszystkich zebranych.

W zakończeniu posiedzenia plenarnego prezydent Wawilów podsumował wyniki sesji i zapowiedział, że członkowie Akademii wraz ze wszystkimi uczonymi radzieckimi dołożą wszelkich starań, aby przyśpieszyć realizację wielkich planów, postawionych przed nauką przez rząd radziecki i partię komunistyczną.

Przystanek wraz z nasypem peronowym zbudowali chłopcy z gromad: Zarzeze, Siedliaka, Babica i Lutycz.

Na wiecu przyjęto jednoznacznie rezolucję protestującą przeciwko procesowi 12 czolowych działaczy Amerykańskiej Partii Komunistycznej i wyzywającą światową opinię publiczną do przyłączenia się do ich głosu protestu.

Praga. (PAP). — W dniu 12 bm. odbył się w Pradze załączony przez związek prawników czeskosłowackich wielki wiec protestacyjny przeciwko procesowi 12 czolowych działaczy Amerykańskiej Partii Komunistycznej w Stanach Zjednoczonych.

Na wiecu zabrali m. in. glos pisarz Andre Simon i dziekan wydziału prawnego Uniwersytetu im. Karola IV, — profesor Turiczek, którzy stwierdzili, że planowany proces w Stanach Zjednoczonych jest jaskrawym pogwałceniem elementarnych praw konstytucyjnych i swobód politycznych, za które walczyli najlepsi synowie USA.

Praga. (PAP). — W dniu 12 bm. odbył się w Pradze załączony przez związek prawników czeskosłowackich wielki wiec protestacyjny przeciwko procesowi 12 czolowych działaczy Amerykańskiej Partii Komunistycznej w Stanach Zjednoczonych.

Na wiecu zabrali m. in. glos pisarz Andre Simon i dziekan wydziału prawnego Uniwersytetu im. Karola IV, — profesor Turiczek, którzy stwierdzili, że planowany proces w Stanach Zjednoczonych jest jaskrawym pogwałceniem elementarnych praw konstytucyjnych i swobód politycznych, za które walczyli najlepsi synowie USA.

Praga. (PAP). — W dniu 12 bm. odbył się w Pradze załączony przez związek prawników czeskosłowackich wielki wiec protestacyjny przeciwko procesowi 12 czolowych działaczy Amerykańskiej Partii Komunistycznej w Stanach Zjednoczonych.

Na wiecu zabrali m. in. glos pisarz Andre Simon i dziekan wydziału prawnego Uniwersytetu im. Karola IV, — profesor Turiczek, którzy stwierdzili, że planowany proces w Stanach Zjednoczonych jest jaskrawym pogwałceniem elementarnych praw konstytucyjnych i swobód politycznych, za które walczyli najlepsi synowie USA.

Praga. (PAP). — W dniu 12 bm. odbył się w Pradze załączony przez związek prawników czeskosłowackich wielki wiec protestacyjny przeciwko procesowi 12 czolowych działaczy Amerykańskiej Partii Komunistycznej w Stanach Zjednoczonych.

Na wiecu zabrali m. in. glos pisarz Andre Simon i dziekan wydziału prawnego Uniwersytetu im. Karola IV, — profesor Turiczek, którzy stwierdzili, że planowany proces w Stanach Zjednoczonych jest jaskrawym pogwałceniem elementarnych praw konstytucyjnych i swobód politycznych, za które walczyli najlepsi synowie USA.

Praga. (PAP). — W dniu 12 bm. odbył się w Pradze załączony przez związek prawników czeskosłowackich wielki wiec protestacyjny przeciwko procesowi 12 czolowych działaczy Amerykańskiej Partii Komunistycznej w Stanach Zjednoczonych.

Na wiecu zabrali m. in. glos pisarz Andre Simon i dziekan wydziału prawnego Uniwersytetu im. Karola IV, — profesor Turiczek, którzy stwierdzili, że planowany proces w Stanach Zjednoczonych jest jaskrawym pogwałceniem elementarnych praw konstytucyjnych i swobód politycznych, za które walczyli najlepsi synowie USA.

Na marginesie

Pomysłowy...

Kilkunastu przemysłowców japońskich z okręgu Osaka-Kobe zwróciło się do miejscowego przywódcy komunistycznego — Nozaka z prośbą o... napisanie im listów polecających do wodza Chin ludowych — Mao-Tse-Tunga. Swą niezwykłą prośbę przemysłowcy japońscy motywowali tym, że pragnęliby nawiązać stosunki handlowe z chińskim rządem ludowym.

Jak podaje Agencja France-Presse, Nozaka odpowiedział na tę propozycję „ironicznym uśmiechem”. — I miał, oczywiście, rację. — Bo — rzecz jasna — przemysłowcy japońscy nie darzą bynajmniej sympatią ani Chin demokratycznych, ani ich wodza Mao-Tse-Tunga, którego utopił by, z pewnością, gdyby tylko mogli, w łyżce wody. Ale interes — interesem. Widząc klęskę Ciang-Kai-Szeka, przemysłowcy japońscy gotowi są zabiegać o względy Mao-Tse-Tunga, wyobrażając sobie bowiem — w cichych marzeniach — że i Chiny ludowe mogłyby być przedmiotem gospodarczej eksploatacji.

O! kapitalistyczna obfuda i... naiwność pod pozorem sprytu.

B. D.

Zerwanie rokowań handlowych

LONDYN (PAP). — Podano urzędowo do wiadomości, że brytyjsko-szwajcarskie rokowania handlowe zostały przerwane, ponieważ nie można było uzgodnić listy towarów przeznaczonych na wymianę oraz problemów walutowych.

W Krakowie rozpoczęły się dwudniowe obrady polsko-czechosłowackiego komitetu energetycznego pod przewodnictwem inż. Straszewskiego, generalnego dyrektora Centralnego Zarządu Energetyki w Polsce. — Omawiany jest program prac w dziedzinie energetyki obu państw na rok 1949.

Ze strony Czechosłowacji udział biorą: inż. Barta, zastępca generalnego dyrektora Centralnego Zarządu Energetyki Czechosłowacji i dyrektorzy tego zarządu inż. Vancata, dyr. Rataj, dyr. Kolovrat.

W dniu wczorajszym w Polsce utrzymywało się zachmurzenie duże, gdzie niegdzie notowano niewielkie opady. W górach notowano: 11 st. na Kasprowym Wierchu, zero w Karpaczu.

Grubaska wsunęła ręce pod fartuch i zaczęła znów szybko mówić.

— Jak oni w Rubieżańsku żyli tego nie wiem. Ale wiadomo było jakaś przyczyna, że odjechała stamtąd. Mówili mi nawet, że profesor ogromnie ją cenił, przepadał po prostu za nią, najlepszą była jego pomocnicą. Jakże stanowisko zajmowała!...

— Asystentka?

— Tak właśnie. Była najlepszą jego siłą. I nagle rzuciła studia i odjeżdża. Oczywiście tutaj jest głównym lekarzem, w szpitalu wszyscy ją szanują — nie mogę powiedzieć, że jest jej źle, ale nauka jej uciekała. Jednakże rozumieć moją głupią głowę, że Olga nie mogła z Konstantym żyć. Mam wrażenie, że ja wtedy zdradzałam. Taki z niego pies!... Zaczęli więc mieszkać oddzielnie i trzeba było zapomnieć o nim. Ale nie... Męczy się. Potem on przyjechał tutaj — nie trzeba było go wpuszczać, a ona go wpuszczała. Znowu pozyla trochę razem. Przecież byłaś tu, sama widziałas!

— Dwa razy wszystkieś tu byłam. Nie mogę na niego patrzeć! — Tania boleśnie się skrzywiła.

— Odjechał jednak, dzięki Bogu, znowu do Rubieżańska. Czy mu tu było nudno czy się pokłócił. W każdym razie wyjechał, a potem znowu to samo: przysyła listy „Tęsknię, obejmuję, całuję” i między wierszami: „Przyslij ubranie — wszystko się zniszczyło” albo „postaraj się o kupon na spodnie — podobno u was na budowie można dostać”, „przełącz pieniądze, jak się wzbogacie — odeślę”. Inna by napluła na to, a ona — nie! Starła się, wylażała ze skóry, co ze swoich rzeczy w tajemnicy sprzedawała — i zawsze to, o co prosił w sekrecie przede mną wysyłała.

Mgr. Adam Żebrowski

Sekretarz Komitetu Łódzkiego PZPR dla spraw ekonomicznych

O utrwalenie Czynu Przedkongresowego

Przedkongresowy czyn klasy robotniczej był nie tylko wyrazem politycznego, uświadomienia, lecz także na ostatecznych wynikach naszej gospodarki narodowej w 1948 roku.

Nie zakończył się z dniem zamknięcia Kongresu Jedności, lecz trwa nadal. Świadczą o tym codzienne meldunki w prasie, w ostatecznym bilansie produkcyjnym, jakim rok 1948 zamykają poszczególne zakłady przemysłowe i instytucje handlowe.

Zadaniem naszym — zadaniem organizacji partyjnych, Rad Zakładowych i administracji, będzie utrwalenie zmieniającego się stosunku do pracy i przyswoić nowe metody pracy, które przejawiały się w trakcie realizacji czynu przedkongresowego, bo wykazały one olbrzymie rezerwy produkcyjne.

Z całej gamy zagadnień poruszam tu tylko dwa: nowy socjalistyczny stosunek do pracy i sprawy organizacji pracy. Hasło rzucone przez kopalnię Zabrzeż-Wschód znalazło na terenie Łodzi podatny grunt i zostało przyjęte z entuzjazmem przez szerokie rzesze pracujące, co świadczy, że stosunek do pracy ulega u nas zasadniczej zmianie — praca przestała być przymusem, a jest coraz szerzej, coraz lepiej rozumiana jako „sprawa honoru, sprawa chwały, sprawa „męstwa i bohaterstwa” — jak to określił towarzyszy Stalin.

Taki stosunek do pracy cechuje przede wszystkim naszych przodowników pracy i naszych wielowarstwotowców.

Dla nich stało się już naprawdę sprawą honoru najwyższe wykonanie norm i obsługa jak największej liczby warsztatów.

Nie jest przecież przypadkiem, że właśnie w okresie zobowiązań przedkongresowych w PZPB Nr 1 liczba obsługujących 12 zwykłych gładkich krosien wzrosła z 15 na 24 tkaczy, co oznacza, że 40 tkaczy pracuje na 480 krosnach, że w PZPB Nr 4 7 tkaczy przeszło na obsługę 32 krosien automatycznych, t.j. że 7 tkaczy pracuje na 224 krosnach.

Ten stosunek do pracy naszych przodowników „udzielił się” całej masie pracujących. Dlatego moment wykonania planu rocznego stał się uroczystym świętem dla całej załogi. Było to zjawisko spontaniczne, którego dotychczas w takich rozmiarach nie obserwowaliśmy.

Ruch współzawodnictwa, który do momentu czynu przedkongresowego rozwijał się wszędzie, uległ pogłębieniu. W tym czasie powstała nowa forma zespołowego współzawodnictwa, w którym przodownicy pracy tworzą grupy, stają się kie-

rownikami, doradcami i nauczycielami mniej doświadczonych towarzyszy pracy. Pracownik przestaje zazdrośnie chować dla swojej wyłącznej wiadomości zdobyte doświadczenia — umiejętności te stają się wspólnym dobrem dla całej grupy.

Wszystkie te momenty wpłynęły na podniesienie wydajności pracy, która w tkalniach bawełnianych np. wzrosła z 4,14 metra na krosno godzinę we wrześniu na 4,24 metra w listopadzie.

Te cyfry z jednego tylko działu świadczą o tym, jakie potężne rezerwy wytworzyły tkalnie w samej klasie robotniczej, w ruchu wspólzawodnictwa, w nowym zmierzającym się stosunku do pracy. Zagadnienie organizacji pracy znalazło także swój wyraz w czynie przedkongresowym.

Złą organizację pracy, jaka się jeszcze u nas panowała, wyraża cyfra choćby postojów w fabryce.

Zagadnienie postojów, mimo, że tylekroć stawiane, nie zostało dotychczas pomysłowo rozwiązane. Jeszcze dziś część maszyn stoi bezczynnie w ciągu dnia pracy, jeszcze dziś pracownicy czekają na surowiec, na pomoc, na remonty... Marnuje się czas, nie wykorzystuje się możliwości produkcyjnych.

Jak wielkie rezerwy kryją się w tej dziedzinie niech zilustruje kilka cyfr: w przedsiębiorstwach średnioprzednich bawełnianych np. postoje wynosiły we wrześniu 10,8 procent, a w tkalniach — 13,53 procent. W fabryce „Elektrobudowa” (przemysł metalowy) ilość niewykorzystanych maszynogodzin jest również bardzo wysoka. Takie wysokie cyfry postojów świadczą o tym, że personel techniczno-administracyjny za mało jeszcze uważa poświęca zagadnieniom usprawnienia pracy.

I znów cz. n. przedkongresowy wykazał, że zajęcie się tymi sprawami przez organizację partyjną usuwa niedociągnięcia, likwiduje szkody przerosty i braki organizacyjne. Kontrola i wskazania organizacji partyjnej w trakcie realizacji czynu kongresowego spowodowały, że procent postojów w listopadzie spadł w cytowanych wyżej przedsiębiorstwach z 10,8 proc. na 9,24 proc., w tkalniach zaś z 13,55 na 11,4 proc. we wrześniu.

Nie trzeba chyba podkreślać jak wielkie to miało znaczenie dla podniesienia produkcji bez żadnych dodatkowych nakładów. Łatwo obliczyć, że każdy procent zmniejszenia postojów w przemyśle powoduje wzrost produkcji, której wartość idzie w setki milionów złotych. I jeśli dla przykładu wartość planowanej na 1948 rok produkcji w przemyśle włókienniczym wynosi 1,9 miliarda zł. (według cen z r. 1937), to zmniejszenie postojów tylko o 1 proc. zwiększa wartość produkcji o 19 milionów zł. wg cen przedwojennych w ciągu jednego roku.

Doświadczenie przedkongresowe uczy nas, że postój jest możliwy i należy zwalczać, że współdziałanie rady zakładowej i organizacji partyjnej może dokonać przełomu na tym odcinku. Należy tylko usprawnić pracę aparatu administracyjno-technicznego i rad zakładowych, oraz spowodować ich większe niż dotychczas zbliżenie i powiązanie z Partią. Jeśli to zostanie uczynione, otworzą się nowe możliwości rozwoju przemysłowego bez dodatkowych nakładów.

Poruszone zagadnienia nie wyczerpują naszego doświadczenia, zostały one wybrane przykładowo, aby wykazać jakie jeszcze mamy możliwości, jakie jeszcze posiadamy rezerwy produkcyjne.

Uzmysłowienie sobie tego jest szczególnie ważne wobec zadań, jakie stoją przed nami w r. 1949, który jest ostatnim rokiem 3-letniego Planu Gospodarczego i stał się nowym wyściółkiem do Planu 6-letniego.

Dlatego naczelnym zadaniem w bieżącym roku jest utrwalenie i przyswojenie tych przedkongresowych metod pracy oraz pogłębienie i rozszerzenie form współzawodnictwa, jako tego ruchu, który toruje drogę do socjalistycznego stylu pracy.

W związku z podpisaniem nowego układu zbiorowego w przemyśle włókienniczym, zwróciliśmy się do nowoobranego przewodniczącego Zarządu Głównego Związku Włóknarzy — tow. Kubiaka z prośbą o naświetlenie najważniejszych zagadnień, związanych z tą umową.

Tow. Kubiak oświadczył: w warunkach naszej gospodarki wymagamy od układu zbiorowego, ażeby spełniał szereg warunków. Do nich należą:

1. Zagwarantowanie pracownikowi przy sumieniu z jego strony pewnej równowagi zarobków i wykłucie zbyt dużych wahań płac.

2. Ułatwienie kontroli rzeczywistych zarobków, przez sprowadzenie ich wszędzie do jednego pieniężnego wyrazu.

3. Opłacanie prac szczególnie trudnych i ciężkich. Zachowanie wyraźnej rozpiętości wynagrodzenia za pracę, wymagające różnych kwalifikacji.

4. Wiązanie w sposób jasny i zrozumiały, wysokości zarobku pracownika z jego wysiłkiem, wydajnością i jakością pracy oraz uprzywilejowanie pracy akordowej.

Łatwo stwierdzić, że nasz dotychczasowy system daleki był od tych wymagań. System dotychczasowy nie stwarzał dostatecznego uprzywilejowania dla prac ciężkich. Płaca podstawowa stanowiła tylko część zarobku, zaś wynagrodzenie w naturze i różne dodatki otrzymywali wszyscy jednakowo. Nie było w dotychczasowym systemie wynagrod-

zeń dostatecznej rozpiętości między płacami pracowników, bardziej i mniej wykwalifikowanych.

Ponieważ w całość wynagrodzenia wchodziło bardzo dużo składników, różnych, w różnych dziedzinach gospodarki, zarobki nie posiadały jednakowej pieniężnej postaci. Porównanie zarobków i kontrola ich wysokości były bardzo trudne, czasami zaś wręcz niemożliwe.

Z uwagi na to, że znaczna część płacy została usztywniona przez różnego rodzaju dodatki, tylko część płacy gotówkowej mogła stanowić podstawę do premiowania większej wydajności.

Aby tę trudność przezwyciężyć stosowano zasadę silnej progresji za przekroczenie norm. Powodowało to jednak bardzo duże różnice w zarobku, przy niewielkich różnicach wydajności i wielkie wahania w wynagrodzeniu pracownika akordowego, niezrozumiałe dlań i odczuwane często, jako niesprawiedliwość. Przy niedostatecznym wyśkoku przekroczenia normy zarobek pracownika akordowego spadał czasami poniżej niezbędnego dlań minimum, osłabiając ogromnie jego zainteresowanie akordem.

WALKA O RÓWNY START
W tym tle powstała potrzeba uszczelnienia tendencji do takiego manipulowania normami, aby łączny zarobek akordowca nie spadł nigdy poniżej pewnej określonej granicy.

Norma przestała być obiektywną miarą wysiłku robotnika i w wielu wypadkach ustalenie jej oparte było na dowolnych i zmiennych obliczeniach.

Jeszcze gorszy stan powstawał jednak w tych zakładach, gdzie dla podniesienia zarobków obniżano normy na własną rękę.

Na skutek tego kroku zburzona została podstawowa w naszym ustroju zasada równego startu dla wszystkich pracowników, zatrudnionych w jednakowych warunkach. Powstało mnóstwo faktów, urzeczając niesprawiedliwość.

Takie w ogólnym zarysie były motywy, które skłoniły zarówno rząd, jak i związki zawodowe do podjęcia pracy nad uporządkowaniem płac i norm na gruncie ogólnej poprawy sytuacji gospodarczej, umożliwiającej ich realną podwyżkę.

NA CZYM POLEGA REFORMA
Na czym polega reforma? Polega ona przede wszystkim na włączeniu do płacy podstawowej wszystkich pracowników tej części wynagrodzenia, która dotychczas otrzymywali w naturze w postaci: reszty kart żywnościowych, karty odzieżowej oraz różnicy w cenie normalnego obuwia, wydawanego przez szereg zakładów pracownikom po cenach niższych.

Z dniem 1 stycznia wszyscy kupują te rzeczy po cenach normalnych. Aby zaś nie ucierpieć na tym, otrzymują równowartość rynkową tych świadczeń, wmontowaną w stawki płac.

Dalszym elementem reformy wynagrodzeń jest wypłata odszkodowań dla pracowników za wycofanie karty rodzinnej. Odszkodowania te otrzymują wszyscy pracownicy. Natomiast wzamian za zniesienie karty rodzinnej użytkownik równoważnik pieniężny w postaci zwiększonych dodatków rodzinnych, które wypłacane będą w formie specjalnego zasiłku rodzinnego przez ZUS (z funduszy zasiłków rodzinnych).

Przy wypłacie zasiłków dla dzieci, rodzice obciążeni ciężką rodziną otrzymują na każde dziecko przeciętnie więcej, niż ci, co mają ich mniej.

Wszystkie wymienione zmiany przeprowadzone przy pomocy rocznej płacy realnej ogółu pracowników w Polsce o przeszło 50 miliardów zł co stanowić będzie przeciętną podwyżkę płac realnych w granicach 10 proc.

Podwyżka ta nie będzie, rzecz naturalna, powszechna. Nie wszyscy otrzymają ją w jednakowej wysokości. Zależeniem reformy jest bowiem ujednolicenie płac oraz podniesienie stawek pracowników do tej pory upośledzonych i tych, którzy pracują w szczególnie ciężkich warunkach.

W rezultacie włączenia do płacy podstawowej wszystkich ekwiwalentów i zastosowania podwyżki, wysokość płacy podstawowej i jej znaczenie w ogólnym zarobku pracowników wydatnie wzrosło.

Nasi korespondenci fabryczni piszą:

P. Z. P. W. Nr. 1 ZREALIZOWAŁY SWE ZOBOWIĄZANIA.

Załoga P. Z. P. W. Nr. 1 zobowiązała się w ramach Czynu Kongresowego do wykonania planu rocznego w dniu 27 listopada i do wyprodukowania do końca roku ponad plan 200 tysięcy metrów tkanin.

Zobowiązania te zostały zrealizowane z nadwyżką. Plan roczny wykonano w dniu 17 listopada, a ponad plan fabryka dała 214 tys. metrów.

P.Z.P.B. i W. Nr. 22 NIE POZOSTAJĄ W TYLE

Państwowe Zakłady Przemysłu Bawełnianego i Włókiennego Nr. 22 zobowiązały się wykonać do końca roku ubiegłego 50 tysięcy kg. przędzy ponad plan. Zobowiązanie to zostało wykonane z nadwyżką, gdyż fabryka wyprodukowała ponad plan 56 tysięcy kg. przędzy, co oznacza przekroczenie zobowiązania o 12 procent.

Co daje włókniarzom nowy układ zbiorowy Obecna umowa likwiduje niesprawiedliwości dotychczasowego systemu płac

Wywiad z przewodniczącym Zarządu Głównego Związku Włóknarzy tow. Kubiakiem

W związku z podpisaniem nowego układu zbiorowego w przemyśle włókienniczym, zwróciliśmy się do nowoobranego przewodniczącego Zarządu Głównego Związku Włóknarzy — tow. Kubiaka z prośbą o naświetlenie najważniejszych zagadnień, związanych z tą umową.

Tow. Kubiak oświadczył: w warunkach naszej gospodarki wymagamy od układu zbiorowego, ażeby spełniał szereg warunków. Do nich należą:

1. Zagwarantowanie pracownikowi przy sumieniu z jego strony pewnej równowagi zarobków i wykłucie zbyt dużych wahań płac.

2. Ułatwienie kontroli rzeczywistych zarobków, przez sprowadzenie ich wszędzie do jednego pieniężnego wyrazu.

3. Opłacanie prac szczególnie trudnych i ciężkich. Zachowanie wyraźnej rozpiętości wynagrodzenia za pracę, wymagające różnych kwalifikacji.

4. Wiązanie w sposób jasny i zrozumiały, wysokości zarobku pracownika z jego wysiłkiem, wydajnością i jakością pracy oraz uprzywilejowanie pracy akordowej.

Łatwo stwierdzić, że nasz dotychczasowy system daleki był od tych wymagań. System dotychczasowy nie stwarzał dostatecznego uprzywilejowania dla prac ciężkich. Płaca podstawowa stanowiła tylko część zarobku, zaś wynagrodzenie w naturze i różne dodatki otrzymywali wszyscy jednakowo. Nie było w dotychczasowym systemie wynagrod-

zeń dostatecznej rozpiętości między płacami pracowników, bardziej i mniej wykwalifikowanych.

Ponieważ w całość wynagrodzenia wchodziło bardzo dużo składników, różnych, w różnych dziedzinach gospodarki, zarobki nie posiadały jednakowej pieniężnej postaci. Porównanie zarobków i kontrola ich wysokości były bardzo trudne, czasami zaś wręcz niemożliwe.

Z uwagi na to, że znaczna część płacy została usztywniona przez różnego rodzaju dodatki, tylko część płacy gotówkowej mogła stanowić podstawę do premiowania większej wydajności.

Aby tę trudność przezwyciężyć stosowano zasadę silnej progresji za przekroczenie norm. Powodowało to jednak bardzo duże różnice w zarobku, przy niewielkich różnicach wydajności i wielkie wahania w wynagrodzeniu pracownika akordowego, niezrozumiałe dlań i odczuwane często, jako niesprawiedliwość. Przy niedostatecznym wyśkoku przekroczenia normy zarobek pracownika akordowego spadał czasami poniżej niezbędnego dlań minimum, osłabiając ogromnie jego zainteresowanie akordem.

W tym tle powstała potrzeba uszczelnienia tendencji do takiego manipulowania normami, aby łączny zarobek akordowca nie spadł nigdy poniżej pewnej określonej granicy.

Norma przestała być obiektywną miarą wysiłku robotnika i w wielu wypadkach ustalenie jej oparte było na dowolnych i zmiennych obliczeniach.

Jeszcze gorszy stan powstawał jednak w tych zakładach, gdzie dla podniesienia zarobków obniżano normy na własną rękę.

Na skutek tego kroku zburzona została podstawowa w naszym ustroju zasada równego startu dla wszystkich pracowników, zatrudnionych w jednakowych warunkach. Powstało mnóstwo faktów, urzeczając niesprawiedliwość.

Takie w ogólnym zarysie były motywy, które skłoniły zarówno rząd, jak i związki zawodowe do podjęcia pracy nad uporządkowaniem płac i norm na gruncie ogólnej poprawy sytuacji gospodarczej, umożliwiającej ich realną podwyżkę.

NA CZYM POLEGA REFORMA
Na czym polega reforma? Polega ona przede wszystkim na włączeniu do płacy podstawowej wszystkich pracowników tej części wynagrodzenia, która dotychczas otrzymywali w naturze w postaci: reszty kart żywnościowych, karty odzieżowej oraz różnicy w cenie normalnego obuwia, wydawanego przez szereg zakładów pracownikom po cenach niższych.

Z dniem 1 stycznia wszyscy kupują te rzeczy po cenach normalnych. Aby zaś nie ucierpieć na tym, otrzymują równowartość rynkową tych świadczeń, wmontowaną w stawki płac.

Dalszym elementem reformy wynagrodzeń jest wypłata odszkodowań dla pracowników za wycofanie karty rodzinnej. Odszkodowania te otrzymują wszyscy pracownicy. Natomiast wzamian za zniesienie karty rodzinnej użytkownik równoważnik pieniężny w postaci zwiększonych dodatków rodzinnych, które wypłacane będą w formie specjalnego zasiłku rodzinnego przez ZUS (z funduszy zasiłków rodzinnych).

Przy wypłacie zasiłków dla dzieci, rodzice obciążeni ciężką rodziną otrzymują na każde dziecko przeciętnie więcej, niż ci, co mają ich mniej.

Wszystkie wymienione zmiany przeprowadzone przy pomocy rocznej płacy realnej ogółu pracowników w Polsce o przeszło 50 miliardów zł co stanowić będzie przeciętną podwyżkę płac realnych w granicach 10 proc.

Podwyżka ta nie będzie, rzecz naturalna, powszechna. Nie wszyscy otrzymają ją w jednakowej wysokości. Zależeniem reformy jest bowiem ujednolicenie płac oraz podniesienie stawek pracowników do tej pory upośledzonych i tych, którzy pracują w szczególnie ciężkich warunkach.

W rezultacie włączenia do płacy podstawowej wszystkich ekwiwalentów i zastosowania podwyżki, wysokość płacy podstawowej i jej znaczenie w ogólnym zarobku pracowników wydatnie wzrosło.

Z dalszych ogólnych założeń reformy, dotyczących zarówno pracowników fizycznych, jak i umysłowych należy wymienić przyjęcie zasady równego startu dla tzw. wspólnot zawodowych (straż, palacze, szoferzy itp.) wśród fi-

zycznych oraz jednakowe czynności administracyjne wśród pracowników umysłowych. Zasadę tę zrealizowano przez wprowadzenie jednokowej dla wszystkich przemysłów, osobnej taryfy dla wspólnych zawodów.

LIKWIDACJA NIESPRAWIEDLIWOŚCI
Nowo podpisany układ zbiorowy likwiduje wiele niesprawiedliwości, wynikających z dawnej umowy.

Według nowego układu zarobki, będą kształtować się tak, że ten, kto wyprodukuje więcej, otrzyma większy zarobek.

ZASZEREGOWANIE Z UWZGLĘDNIENIEM ASORTYMENTU
Obecne zaszerogowanie, w odróżnieniu od poprzedniego bierze pod uwagę nie tylko szerokość i rodzaj krosna (jak np. żakard, maszynka itp.), lecz również rodzaj produkowanego artykułu, co przecież ma dla zarobkującego robotnika ogromne znaczenie.

A więc na przykład dawniej, tkacz pracujący na krosnach o szer. 74 cali był zaszerogowany do dawniejszej kategorii plac 9c (zł 14,10), a tkacz pracujący na trzech krosnach o szer. 72 cali do kategorii 9a (zł 13,90 plus 30 proc. za trzecie krosno), co w rezultacie odpowiadało 20 a kategorii placu. Przy tym nie uwzględniano asortymentu, a przez to samo nie brano pod uwagę faktycznego wysiłku.

Obecne zaszerogowanie przewiduje, że tkacz, choć pracuje na 1 krosnie 74-calowym, lecz produkuje np. tzw. sybir podwójny (tj. specjalną flanelę), zaszerogowany został do kat. plac 9c (zł 55,— plus zł 6,50), a np. tkacz, pracujący na tych trzech krosnach 72-calowych, lecz nie produkujący specjalnej tkaniny, zalicytowany zostaje do kat. 6b (zł 47,— plus 6,50).

Takich przykładów można by przytoczyć oczywiście więcej. Ale i tego chyba wystarczy, by wykazać, na ile nowy układ zbiorowy lepszy jest od starego.

ZALETY NOWEGO UKŁADU ZBIOROWEGO
Wszystkie te przykłady wskazują, że 1) sposób obliczania zarobków będzie w przyszłości prosty i jasny dla wszystkich. 2) Nowy układ usuwa szereg niesprawiedliwych i nieuzasadnionych dysproporcji. 3) Olbrzymia większość włóknarzy w wyniku przeprowadzonej reformy płac uzyska poprawę bytu i warunków materialnych, choć poprawę tę odczuje w niejednakowym stopniu. 4) Umowa jest tak zbudowana, że zarobek robotnika jest wprost uzależniony od ilości wyprodukowanych kilogramów, sztuk pał, metrów, wałków itp. Oznacza to, że każdy opuszczony w pracy dzień, każda nieprodukcyjnie stracona godzina i minuta przy pracy decyduje o kształtowaniu się zarobków robotniczych.

Wywiad przeprowadził W. L.

DR. TADEUSZ CZYŻOCH

prof. Uniwersytetu Łódzkiego

Co to jest stos atomowy

Zamiast niszczycielskiej bomby — możliwość twórczego wykorzystania potęgi energii

Prasa całego świata podała ostatnio do wiadomości, że prof. Joliot, zięć naszej sławnej rodaczki Skłodowej-Curie (odkrywczyń radu), uruchomił PIERWSZY STOS ATOMOWY na terenie Francji. Pierwszy poza terenem amerykańskim — tam bowiem stosy atomowe działały od r. 1941. COŻ TO JEST TEN STOS?

Jest to urządzenie, pozwalające na dowolne, to znaczy kontrolowane i regulowane przez nas wyzwalanie energii atomowej.

O energii atomowej mieliśmy artykuły w „Głosie” z 27 i 31 marca r. 1948. Artykuły te wiązały się do pewnego stopnia z innymi, które pojawiły się w naszym piśmie 6 stycznia 1948 („Pierwsi, jako różne odmiany materii”) oraz 11 października 1947 („Budowa wszechświata”).

MATERIA A ENERGIA

Jeśli chodzi o te dwa pojęcia, to poglądy nauki na nie w przeszłości były zupełnie inne od tych, jakie istnieją obecnie. Wiek XIX-go stała na stanowisku, że co innego materia, a co innego energia. Mogła wprowadzić materię do obrotu, ale nie mogła jej przekształcić w energię, o tym nie było mowy. Wiek XX-ty przyniósł na tym polu radykalną zmianę. Dziś wiemy, że materia może się przemienić w energię, mamy więc prawo utożsamiać pierwszą z drugą.

ENERGIA PIERWIASTKÓW PROMIENIOTWÓRCZYCH

Spokojnie leżące grudki radu, uranu czy innego pierwiastka promieniotwórczego są źródłem ogromnej ilości energii, która się z nich ustawicznie wydobywa — z tego powodu temperatura ich jest zawsze nieco wyższa od otoczenia. Proces ten przebiega bardzo powoli, a tym samym trwać może bardzo długo. A więc, żeby połowić jakąś porcję radu, rozpada się z wydzieleniem odpowiedniej ilości energii, na to potrzeba 1500 lat — okres ten nazywa nauka „czasem połowicznego rozpadu” pierwiastka. Dla uranu czas połowicznego rozpadu wynosi o wiele więcej, mianowicie 4 i pół milarda lat, to znaczy: gram uranu, pozostawiony w zupełnym spokoju wydzieliłby z siebie przez 4 i pół milarda lat taką energię, w tym okresie czasu ilość jego zmniejszyłaby się do połowy. Mamy tu do czynienia z samorodną, przemianą materii na energię. Przemiana ta przebiega sama przez się, bez jakiegokolwiek ingerencji człowieka.

NAJPROSTSZA BUDOWA ATOMU

Zanim rozważania nasze posunemy dalej, wypier musimy zdać sobie sprawę z tego, co to za energia może

się wydobywać z pierwiastków i na skutek czego?

Atom jakiegokolwiek pierwiastka, to zamknięty układ wirujący, gdzie dookoła jądra, zbudowanego z protonów i neutronów krążą elektrony z szybkością 300 tysięcy kilometrów na sekundę. Najprościej sprawa ta przedstawia się w pierwiastku najlżejszym, stojącym na pierwszym miejscu, mianowicie w wodorze, w którym dookoła jądra, składającego się tylko z jednego protonu, krąży tylko jeden elektron.

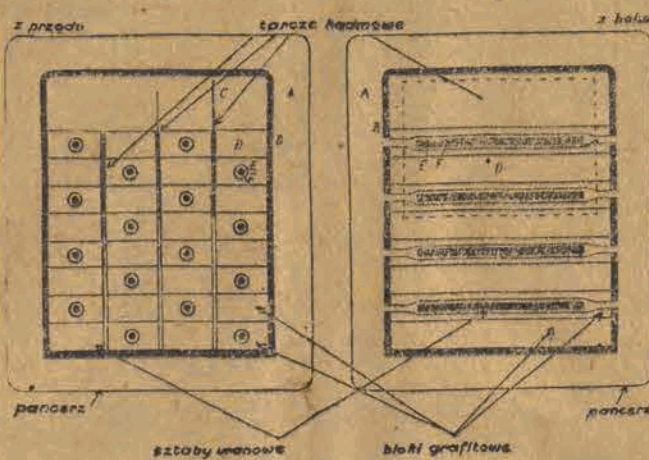
Elektron posiada najmniejszą ładunek elektryczny o znaku ujemnym (—), proton natomiast odpowiedni ładunek, ale o znaku przeciwnym, tzn. dodatnim (+). Różnica ładunków sprawia, że obie te części składowe atomu wzajemnie się przyciągają, tym samym trzymają na uwierci. Układ ten można by porównać do kulejczyka, krążącego dookoła ziemi, ostatecznie można by sobie pozwolić na takie porównanie, jak: kamyczek, uwiązany na sznurku, wirujący dookoła naszej dionii.

NAJBARDZIEJ SKOMPLIKOWANA BUDOWA ATOMU

Nie tak prosto przedstawia się sprawa budowy uranu, pierwiastka bardzo ciężkiego, stojącego na 92-m miejscu w tablicy Mendelejewa. W każdym atomie tego pierwiastka wirują aż 92 elektrony. Jądro, żeby utrzymać na wodzy tyle wirujących elektronów, musi posiadać 92 protony, poza tym znajduje się w nim 146 neutronów. Układ ten można by porównać zgrubnie z 92 kamyczkami, które uwiązane na sznurkach utrzymujemy w ruchu wirującym dookoła naszej dionii. Wiemy z doświadczenia, że łatwiej poruszać w ten sposób 1 kamyczek, aniżeli równocześnie kilkanaście, a co dopiero aż kilkadziesiąt. W tym ostatnim wypadku bardzo łatwo któryś ze sznurków mógłby wymknąć się z naszej dionii, a wówczas rozpadziony kamyczek poleciałby z wielką siłą w bok. Coś podobnego występuje w dziedzinie atomowej. Takie atomy, jak wodor, mają układ bardzo trwały — by z nich usunąć elektron trzeba byłoby użyć specjalnych zabiegów.

ROZPAD ATOMÓW

Atomistą z węgla atomów uranu (i innych pierwiastków promieniotwórczych) elektrony „wymykają się” sto-

sunkowo łatwiej. Ale dlaczego? Gdyż bardzo skomplikowane jądro (w uranie 92 protony i 146 neutronów) łatwo rozszepiera się i może wyrzucić 1, 2, 3 protony wraz z neutronami. Protony trzymają na uwierci wirujące elektrony, gdy więc w jądrze zabraknie jednego protonu, musi wylecieć na zewnątrz jeden elektron, gdy zabraknie dwóch protonów, wylatują 2 elektrony itd. Ponieważ w pierwiastkach promieniotwórczych owo rozszczepianie się jądra przebiega stale, więc też stale wydzielają się z nich strumień protonów, neutronów oraz elektronów i one to właśnie stanowią ową energię, wytryskującą z atomu.

SZTUCZNE WYDOBYWANIE ENERGII Z ATOMU

Uczni XX-go wieku, pod patrzywszy te tajemniki przyrody i zorientowawszy się, że w atomie (zwłaszcza pierwiastków ciężkich) tkwią wielkie zapasy energii, przeprowadzili tego rodzaju rozumowania: w grudzie uranu tkwi energia, która może się wydzieląć przez 4 i pół milarda lat. Energia ta wydzieliła się bardzo powoli, a więc w bardzo małych porcjach. Gdyby jednak proces rozpadu uranu przyspieszyć, np. 4 i pół milarda lat skrócić do jednej sekundy, to momentalnie wydzieliłaby cała energia musiała być tyle razy większa, ile razy 4 i pół milarda lat jest dłuższe od jednej sekundy. Jak to osiągnąć? Teoretycznie bardzo prosto — rozbić jądro atomowe, które nie pozwalało tej energii atomowej wydobyć się na zewnątrz!

ROZBIJANIE ATOMÓW

Co pomyślano — to i zrobiono. Dziś jądra atomowe rozbić się przy pomocy neutronów. Posłużył do tego mogący nawet neutrony, blakające się dookoła w powietrzu. Gdy taki neutron trafi jądro uranu, rozbić je. Z rozbitego atomu wylatują z wielką siłą odłamki jądra, elektrony i 2 do 3 neutronów. Jeżeli mamy do czynienia z chemicznie

czystym uranem, to w najbliższym sąsiedztwie tego pierwszego, rozbitego atomu znajdują się same tylko atomy uranu. Do trzech najbliższych wpadają neutrony z pierwszego atomu, rozbijając je. Znowu powstają odłamki jąder, elektrony i aż 9 neutronów. Te doprowadzają do eksplozji 9 dalszych atomów, z tych wyleciały 27 neutronów i tak dalej i dalej — obejmie to wszystkie atomy uranu. A że dzieje się to w tempie „elektrycznym” więc w ciągu 1 sekundy cała bryła uranu ulega rozpadowi, wydzielając całą zawartą w niej energię.

BOMBA ATOMOWA

Zdawali się przeto, że jeśli jakakolwiek ilość czystego uranu wystawimy na działanie blakających się dookoła neutronów, to powinna ona wybuchnąć. Tymczasem tak nie jest. Wybuchają bryły, których ciężar przekracza 10 kg, bryły mniejsze nie wybuchają. To właśnie stało się

podstawą działania bomby atomowej: z kilku mniejszych brył uranu tworzy się jedną wielką i ta wybuchła.

STOS ATOMOWY

Ale — w bombie atomowej rozpad uranu przebiega za szybko, a więc za gwałtownie. Rozpad ten jednak można przeprowadzić w sposób powolniejszy, przebieg jego nie jest wtedy tak gwałtowny, wyzwalona energia daje się zastosować nie tylko do celów niszczycielskich, ale i twórczych. Umożliwia to tzw. stos atomowy. Istota jego polega na tym, że tworzy się całość z wielkiej ilości sztab uranowych, ale sztaby te nie przylegają do siebie bezpośrednio, lecz przedzielone są bryłami grafitowymi i tarczami kadmiowymi. Układa się więc stos (stać nazwa) brył grafitowych pomiędzy nimi znajdują się sztaby uranowe; pojedyncze kolumny stosu oddzielone są ruchomymi tarczami kadmiowymi.

W stosie atomowym grafit i kadm hamują pod neutronów. Te nie działają już tak intensywnie, jak w bombie atomowej, nie mogą więc wywołać gwałtownego wybuchu, lecz tylko spowodować wydzielanie się „lamego” pierwiastka, nadającego się jeszcze lepiej do fabrykacji bomb atomowych, aniżeli uran, mianowicie tzw. plutonu. Bomba, która zniszczyła Hiroszimę, wykonana była z uranu, bomba natomiast zrzucona na Nagasaki, zawierała pluton.

STOS ATOMOWE AMERYKAŃSKIE

Stosów atomowych ma Ameryka kilka (ile, tego dokładnie nie wiemy). Pierw-

szy, próbny, zbudowany został w r. 1941 w Clinton. W r. 1944 wybudowano 3 stosy w Hanford nad rzeką Columbia. Przy urządzeniu ich zajętych było 70 tysięcy robotników, mieszkalających w specjalnie dla nich zbudowanym mieście, o kilkadziesiąt km od stosów ze względów bezpieczeństwa. Każdy ze stosów zawierał przypuszczalnie około 100 ton czystego uranu w sztabach i powyżej 1000 ton czystego grafitu. Stosy te puszcza się w ruch, reguluje ew. zatrzymuje przez podnoszenie w górę (mniej lub bardziej) ew. przez opuszczanie w dół tarcz kadmiowych — odbywa się to przy pomocy odpowiedniego urządzenia ze znacznej odległości, zbliżenie się bowiem do stosu jest dla człowieka zabójcze. Stosy w Hanford przeznaczone były właściwie tylko do otrzymywania plutonu. Dla chłodzenia stosów odgrodzono część rzeki Columbia, tak, że ciepło nie było produkcyjnie wykorzystywane, lecz po prostu wyrzucane do rzeki.

NOWE DROGI STOSÓW ATOMOWYCH

Dla celów przemysłowych będzie się musiało przede wszystkim chwycić owe wielkie ilości ciepła i zużywać je produktywnie do napędu maszyn i innych urządzeń fabrycznych. Te drogi otwiera pierwszy stos francuski prof. Joliot'a.

(Rysunek stosu zaczerpnięty z dzieła prof. Szczepana Szczepanowskiego pod tyt. „Zastosowania Energii Atomowej” — do dzieła tego odsyłam czytelników, chcących się gruntownie zapoznać z tym zagadnieniem).

Wielkie osiągnięcia ZSRR

w produkcji artykułów codziennego spożycia
Dalsze usprawnienie handlu

Związek Radziecki przekroczył normy przedwojenne w podaży różnego rodzaju towarów, aczkolwiek okres minionej wojny spowodował zastój w rozwoju gospodarczym kraju i pogorszenie warunków bytu ludności.

Radziecki minister handlu, Zawronkow, oświadczył, że normy przedwojenne zostały przekroczone w produkcji na stopniach artykułów: tłuszczów zwierzęcych, konserw, przetworów mlecznych, materiałów włókiennych, wyrobów metalowych, rowerów, odbiorników radiowych, aparatów telewizyjnych, maszyn do szycia oraz szeregu innych wyrobów.

W drugiej połowie roku 1947 — mówił minister — tj. w okresie, gdy opracowywany był projekt zniesienia zaopatrzenia kartkowego na terenie Związku Radzieckiego otwor-

niez o nagromadzeniu się towarów, na które nie ma zbyt i zapowiedział wydanie zarządzeń celem usprawnienia metod handlu.

Na podstawie tych zarządzeń powstana targi hurtowe, oraz zorganizowane będą państwowe urzędy pośrednictwa handlowego, celem umożliwienia lepszego rozdziału towarów.

Minister Zawronkow oświadczył również, że najważniejszym zadaniem każdego przedsiębiorstwa państwowego ma być zwiększenie asortymentu oraz polepszenie jakości produkowanych towarów.

Na mocy specjalnego zarządzenia rządu radzieckiego wprowadzone zostanie obowiązek minimum w handlu państwowym i spółdzielczym. Obowiązkiem sklepów będzie stałe posiadanie wymaganego minimum oraz magazynowanie zapasów dla uzupełnienia towarów sprzedanych.

Minister zapowiedział, że następnym etapem w rozwoju handlu radzieckiego będzie zwiększenie punktów sprzedaży oraz utworzenie sklepów i magazynów branżowych. W roku 1949 otwartych zostanie 2.000 sklepów branżowych, w tym 300 sklepów młynarskich, 300 sklepów spożywczych i t.d.

W pierwszym kwartale 1949 roku zostanie otwartych szereg nowych targowisk i hal, celem zwiększenia zakresu i wzmocnienia handlu między producentami artykułów rolniczych z państwowych gospodarstw kolektywnych, a klasą robotniczą z miast.

Minister podkreślił, że sprawa ta ma doniosłe znaczenie jako ułatwienie zaopatrzenia ludności miast i wsi w niezbędne towary.

Z teatru Wojska Polskiego „Rozbity dzban” komedia Henryka Kleista

Sztuka Kleista „Rozbity dzban” pochodzi z 18 wieku, należy do wybitnych utworów komediowych niemieckiej literatury. Doskonale kompozycja, oryginalny pomysł akcji, który autor konsekwentnie potrafił przeprowadzić, żywe dialogi, dobrze narysowane postacie — to wszystko daje możliwość współczesnemu reżyserowi stworzyć dobre teatralne widowisko.

Rzecz dzieje się w małej holenderskiej wsi i jest niejako przekrojem obyczajowym tego środowiska. Chytry, obślizgi i w miarę przebiegły sędzia Adam podstępnie próbuje uwieść młodą wieszką dziewczynę. Narzeczony jej przypadkowo staje się świadkiem nocnej szadzki ukochanej z nieznanym mu rywalem. Gniew i zazdrość każe mu rozbić dzban od komory

narzeczonej. W ciemnościach zadaje ranę gachowi i przypada kowo rozbiła gliniany dzban, do którego tak bardzo przywiązała się matka jego przyszłej żony.

Sprawa oparla się o sąd. Matka, matka narzeczonej oskarża chłopca o rozbiście dzbanu. Sędzia — uwodziciel musi prowadzić sprawę, która staje się dla niego tym bardziej kłopotliwa, że właśnie przyjechał radca sądu Walter dla zbadań stosunków panujących w sądownictwie na prowincji. Cały szereg tragicomicznych sytuacji, jakie wynikają z przewodu sądowego, spleśnia umiejętnie autor, rysując przy tym wyraziste i coraz nowe postacie.

Jakże pyszną postacią jest sędzia Adam! Klamca i obłudnik, który za pomocą narzecz-

onych wybiegów daremnie próbuje się wywikłać z beznadziejnej sytuacji. Im bardziej wikła się w sprzecznych kłamstwach, staje się tym bardziej śmieszny i zabawny. Komizm tej postaci wynika z samej koncepcji dramatycznej autora, z sytuacji przynusowej i nieoczekiwanej, w którą wpłatał swego bohatera.

Sędzia popełnił przestępstwo wobec dziewczyny, którą chciał oszukać i wobec prawa, które ma sam reprezentować, jest więc postacią ujemną. Humor, z jakim potraktował go autor, nie odbiera mu — mimo wszystko — ludzkiego cechu.

Widz, polepiając go, bawił się równocześnie, słysząc komiczne i nieprawdopodobne jego igraszki.

Marta pozywając narzeczonych córki przed sąd, walczy nie tyle o cnotę swej córki, nie o jej małżeństwo, które może się rozpaść, ale o pięknie malowany gliniany dzban. Oczywiście,

że tak pojęta postać nie może być tylko tragiczną i ona bawi i śmieszy.

Brzydka, oślizwa, chłusta, który może potępić obłudnika, płacze rzeczywiście laktę, z przemyśleniami o diabłach. Lampka, pisarz wiejski, pomocnik sędziego jest właściwie postacią dość konwencjonalną, często spotykaną w dawnym komedii. Chytry, przebiegły domyśla się niemiłosiernie o początkach rzeczywiście przebiegu całej przygody sędziego. Z początku widocznie dla pewnych korzyści stara się go ratować, żeby następnie pogrywać po to, aby zająć jego miejsce.

Wreszcie radca sądu Walter, ów szlachetny rewizor ze stołicy, jak słusznie pisze w artykule swoim Krawczykowski, jest przedstawicielem postępowych w swoim czasie poglądów „wieku oświecenia”. Chce ratować powagę sądu, walczy o moralny stan sądownictwa, wydaje słuszny wyrok

i próbuje równocześnie ratować godność sędziego Adama.

Wszystkie inne postacie są drugoplanowe.

Reżyseria Danuty Pietraszkiewicz jest inteligentna i przemyślana. Tempo przedstawienia jest dość wartkie. Z aktorów najciekawsza kreację bezsprzecznie stworzył Stanisław Łapiński. Widzieliśmy Łapińskiego w wielu rolach. Aktor ten zawsze potrafi stworzyć nową, ciekawą postać. Halina Taborowska i Barbara Fijewska dobrze grały w swoich rolach. Ciekawie dobra kreację stworzył Józef Wysłowski. Grabowski grając pisarza wiejskiego niewątpliwie dlażego kłopotował swoją rolę z „Laraszek z diabłem”. Dekoracje i kostiumy Zenobiusza Strzeleckiego utrzymane w holenderskim stylu, przyjemne w kolorze, nadają widowisku stylizowany historyczny charakter.

Jan Śpiewak

Ziemie Odzyskane połączone z Macierzą

Doniosła uchwała Sejmu Ustawodawczego
scala wszystkie ziemie polskie w jedną całość administracyjną i gospodarczą

Debata nad exposé Premiera oraz przemówieniami Ministra Skarbu i Prezesa CUP wypełniła niemal cały dzień posiedzenia sejmowego w dniu 11 stycznia.

Debata wykazała jednomyślność Izby w sprawie polityki zagranicznej i wewnętrznej rządu. W dyskusji zabierało głos 11 mówców, reprezentujących wszystkie kluby.

Z ramienia Klubu PZPR przemawiali tow. tow. posłowie: Lange, Albrecht i Chelchowski. W imieniu Stronnictwa Ludowego zabierali głos posłowie Juskiewicz i Rataj, z ramienia PSL pos. Banach, Stronnictwa Demokracji reprezentowali posłowie Chajni i Stefański. Stronnictwo Pracy pos. Grozyński i Klub Katolicko-Społeczny pos. Bocheński. Z innych problemów wczorajszego dnia sejmowego na leży podkreślić przyjęcie

stwową. Referował pos. Duran (SL), który przy aplauzie Izby stwierdził, że wniesiony projekt ustawy jest momentem zakończenia wielkich prac zagospodarowania i zasiedlenia Ziemi Zachodnich.

Wbrew koncentrycznemu i takowi światowemu imperializmowi robotnik i chłop polski osiadł na tych ziemiach jako ich prawy gospodarz. Osadnicy pracowali z najwyższym wysiłkiem wbrew powtarzającym się wrzaskom wojennym, pamiętni głosu naszego sojusznika, Związku Radzieckiego, stwierdzającego z całą stanowczością, że granica na Odrze, Nysie i Bałtyku jest granicą pokoju i bezpieczeństwa całej Słowiańszczyzny.

Ponad miliard złotych wpłynęło już na Centralny Dom PZPR

Do Komitetu Budowy Centralnego Domu PZPR wpłynął meldunek o wpłacie miliona złotych na budowę Domu zjednoczonej klasy robotniczej. Z całego kraju napływają wiadomości o przedterminowych wpłatach, nad-

chodzą listy z prośbami o dostarczenie nowych cegiełek, nie przewidzianych planem. Robotnicy, chłopci, inteligencja pracująca wpłacają raty przed terminem i deklarują nowe sumy na fundusz Budowy Domu.

W akcji zbiorowej przoduje woj. śląsko-dąbrowskie, zarówno pod względem wysokości zadeklarowanej sumy, jak i pod względem ilości wpłat. Na 211.200.000 zł. zadeklarowanych, wpłacono już 150.175.638 zł. co stanowi 71,1 proc. Stopę procentową na dany okres przekroczone więc w 29,8 proc. Górniczy i hutniczy czerwonego Zagłębia i Śląska dają jeszcze jeden dowód swego wysokiego uświadomienia politycznego.

Przoduje również robotnicza Warszawa. Na zadeklarowaną sumę 161.500.000 zł. wpłacono już 99.009.342 zł. co stanowi 61,4 proc. Procent wpłat w stosunku do planowanych został przekroczony o 20,1 proc.

Przedterminowe wpłaty na Budowę Domu PZPR pozwalają przypuszczać, że zbiórka zostanie ukończona na długo przed terminem. Już bowiem obecnie niektóre instytucje i miasta zakończyły prawie w zupełności wpłaty. Tak np. w powiecie Warszawa lewobrzeżna, w wielu powiatach woj. śląskiego i szczecińskiego dokonano wpłat w 100 proc. W Kaliszu, Zielonej Górze zebrano już 90 proc. zadeklarowanych sum, we Wrocławiu, Krakowie i Chorzowie w 80 proc.

Ogółem wpłynęła na konto Budowy Centralnego Domu PZPR suma 1.005 962.611 złotych.

Łódź w śnieżnej szacie

Po długich tygodniach wyczekiwania spadł wreszcie pierwszy śnieg. Szczególnie parki łódzkie nabrały odświętnego wyglądu. Cicho i białe wszędzie.

Na saneczkach w Parku Kolejowym bawią się już dzieci! Jest to sport zdrowy i przyjemny!

d, który grozi załamaniem Nieopatrnie dzieci idą na łódź. W ubiegłym roku w Radogoszczu zginęło troje dzieci na takim „dzikim lodzie”. Uważajcie więc na swoje pociechy! (Swoją drogą — Zarząd Miejski powinien uruchomić specjalne miejsca dla ślizgawki — choćby w każdym parku po jednym lodowisku!)

Tanio zdrowo i posilnie

PSS otwiera 20 popularnych jadalni w Łodzi

Ażeby zapewnić ludziom pracy najdogodniejsze warunki aprowizacyjne, PSS nie tylko poważnie rozbudowuje w roku bieżącym sieć swoich sklepów spożywczych, ale przystępuje do organizowania szeregu tanich jadalni. Jadalnie te otwierane będą głównie w dzielnicach robotniczych, na peryferiach miasta. W lokalach tych spożywać będzie można trzy rodzaje posiłków: śniadania, obiady i kolacje. Alkohol podawany w nich nie będzie.

Ceny posiłków zostaną w ten sposób skalkulowane, aby były one dostępne dla kieszonki ludzi pracujących. Przewiduje się, że w roku bieżącym PSS uruchomi 20 takich jadalni. Pierwsze dwie powstaną już w styczniu. Następne dwie w lutym.

Jadalnie te mieścić się

będą w pierwszym rzędzie na Bałuckim Rynku, Pl. Reymonta, Pl. Zwycięstwa i w najbliższej zamieszkałych przez ludność robotniczą dzielnicach miasta. W śródmieściu uruchomiona zostanie popularna jadalnia przy wbiegu ulicy Bandurskiego i Piotrkowskiej.

Popularne jadalnie PSS-u powstaną w lokalach przysto-

sowanych specjalnie do potrzeb tego typu przedsiębiorstw. Wierzyć należy, że staną się one punktami masowego żywienia, w pełni wykorzystywanymi przez ludzi pracy. Do tej pory miasto nasze nie posiadało tego rodzaju placówek gastronomicznych. Toteż z wielkim uznaniem na leży powitać tak pożyteczną inicjatywę PSS-u. (K.)

Zwiększone ilości mięsa w sklepach własnych PSS

W bieżącym tygodniu zaopatrzenie miasta w mięso i jego przetwory zostanie zwiększone. Sklepy masarskie PSS rozprowadzać będą w ciągu najbliższych dni po 1 tonie mięsa dziennie. Natomiast wybór wędlin, sprzedawanych przez sklepy

masarskie PSS-u w tym tygodniu przedstawia się raczej skromnie, gdyż jest mało urozmaicony. Sytuacja na tym odcinku, jak nas informują władze PSS-u, węglinie wydatnej poprawie już w przyszłym tygodniu. (K.)

Bony tłuszczowe w II dekadzie stycznia można rejestrować we wszystkich punktach rozdziału

Przypadający na drugą dekadę bieżącego miesiąca przydział słoniny posiadaczom bonów tłuszczowych mogą odbierać nie tylko w sklepach rzeźniczych prywatnych, ale i w sklepach masarskich Powszechnej Spółdzielni Spożywców oraz w sklepach przeznaczonych dla pracowników większych zakładów fabrycznych. Oczywiście, bony tłuszczowe muszą być uprzednio w tych punktach rozdziału zareje-

strowane. P. S. S. zamierza powiększyć w przyszłym miesiącu sieć własnych punktów rozdziału do 100, co usprawni rozdzielanie słoniny na talony. Nie wszyscy posiadacze bonów tłuszczowych pobrali należny im smalec na I dekadę b. miesiąca. Wynik to z faktu, że talony ich zostały zarejestrowane dość późno i sklepy z opóźnieniem otrzymują potrzebne do rozdzielania ilości smalcu. Sma-

lec jednak zostanie wydany wszystkim posiadaczom bonów tłuszczowych i nikt nie będzie pokrzywdzony.

Serdeczna współpraca robotników z wojskiem

Przyjacielskie upominki załogi „Strzelczyka” dla żołnierzy

Przyjaźń załogi „Strzelczyka” z jednostką wojskową datuje się nie od dziś. Już w 1945 roku łódzcy robotnicy-metalewcy postawili wzięć w opiekę stacjonujący na prowincji pułk dzielnych wiarusów, którzy jeszcze dobrze nie wypoczęli po wojennych trudach. Symbolem tej opieki był ufundowany dla pułku przez załogę „Strzelczyka” sztandar. W dniu święta pułku i sierpnia spracowana dłoń robotnika wsunęła drzewce sztandaru w mocną dłoń żołnierza.

„Uważamy dar ten za symbol wdzięczności serc naszych dla tych, którzy przyczynili się do zdobycia granic zachodnich i ostatecznego rozgromienia niemieckiego najeźdźcy” — głosi tekst aktu erekcyjnego, wpisany do pamiętkowej księgi.

Od tego czasu nawiązują się coraz ściślejsze stosunki między „Strzelczykiem”, a żołnierzami. W trzy lata później, znów w dniu święta pułku, odbyło się uroczyste wręczenie drugiego sztandaru, ufundowanego dla żołnierzy przez robotników. Ten drugi sztandar był już nie tylko wyrazem wdzięczności, jaką ludzie pracy żywili dla obrońców swego państwa. W ciągu tych trzech lat żołnierz polski stawał na równi z chłopem i robotnikiem do pracy

na roli i w fabrykach, pomagał w wielkim dziele odbudowy. Stąd powstał sojusz ludzi pracujących z demokratycznym wojskiem Polski Ludowej, sojusz, który pogłębia się i umacnia z każdym rokiem.

Przedstawiciele „Strzelczyka” podczas jednej z wizyt u „swych” żołnierzy zauważyli, że w ich warsztatach remontowych brakuje obrabiarki. Po powrocie do Łodzi powiadomili o tym całej załogi. Natychmiast zdecydowano temu zaradzić.

„Nie mają, to im zrobimy przedzie list do pułku, aby przysłano kogoś na przeszkolenie. „Odwrótną pocztą” przyjechał uczeń — jest to młody ZMP-owiec, Ludwik

Klawitter, tokarz z zawodu. Fabryka przyjęła go bardzo serdecznie. Otrzymał pokój gościnny i codzienny wikt z robotniczej stołówki. W dni świąteczne korzystał z gościnnych tutejszych dyrektorów. Co dzień pod kierunkiem „gospodarza” odbywał przeszkolenie na dziale montażowym.

— Pamiętaj, żebyś nie popsuł naszego dzieła — upominali robotnicy i zapoznawali go ze wszystkimi tajemnicami swej obrabiarki. Szeregowiec Klawitter okazał się jednak zdolnym chłopcem i oto wczoraj już przysłano z pułku samochód po maszynę i „majstra”. Zal było odjeżdżać z Łodzi naszymu żołnierzowi, gdyż czuł się tu doskonale, a i robotnicy polubili go bardzo.

— Dopiero teraz ruszy roboty w naszych warsztatach — marzy sobie głośno młody tokarz i spogląda z zadowoleniem na błyszczącą, nowiutką tokarkę. Po środku złoci się tabliczka z pamiątkowym napisem.

Robotnicy ostrożnie ładują swój podarunek na samochód. — Pozdrów od nas cały pułk — zapowiadają Klawitterowi.

Żołęga „Strzelczyka” nie słowem, lecz czynem deklaruje swą przyjaźń i współpracę z wojskiem odrodzonej Polski.

H. Sam.

Znaczne transporty ryżu nadejdą wkrótce

W najbliższym czasie spodziewane jest przybycie do Łodzi większego transportu ryżu. Ryż tego dostarczą nam Bułgaria. Ryż rozprowadzać będą spółdzielcze sklepy PSS-u. Cena ryżu z nowego transportu będzie stosunkowo bardzo niska i wynosić będzie 396 zł za kilogram. Wiadomość tę przyjmą z radością nasze gospodynie, gdyż dotychczas niewielkie ilości ryżu, znajdujące się w sprzedaży, nabywać było można w cenie

1.400 zł za 1 kg. Niska cena ryżu z nowego transportu skłonić może elementy spekulacyjne do wykupywania i magazynowania tego produktu. Aby całkowicie zlikwidować możliwość takich machinacji, należałoby sprzedawać ryż wyłącznie tylko nabywcom, legitymującym się dowodem pracy. Wierzymy, że władze PSS-u stworzą taki system rozprowadzania ryżu, aby do stał się on do rąk tych, dla których jest przeznaczony.

Koncerty popularne Filharmonii Łódzkiej

Filharmonia Miejska w Łodzi zorganizowała stały cykl koncertów, przeznaczonych dla świata pracy. W celu stopniowego zaznajamiania słuchaczy z literaturą symfoniczną i wytworzenia wśród szerokiego mas zamilowania do muzyki, dyrekcja Filharmonii Łódzkiej opracowuje programy koncertów dla świata pra-

cy w sposób dostępny, bez obniżenia poziomu artystycznego. Na program pierwszego wieczornego koncertu z tego cyklu, który odbędzie się w dniu 14 stycznia pod dyktando Włodzimierza Ormaka, złożą się utwory Gręga, Mozarta i Wasilenki. Solista będzie skrzypek Stanisław Mikaszewski.

Trybuna Młodych

Młodzież w walce o produkcję Po zakończeniu V etapu Młodzieżowego Wścigu Pracy

ZMP — bojowa, rewolucyjna awangarda młodzieży polskiej, wychowuje w młodzieży twórczy stosunek do pracy. Walczy o podniesienie ilości i jakości produkcji, o ulepszenie metod pracy, walcząc przeciw wszelkim czynnikom hamującym i opóźniającym bieg produkcji — spełniamy nasze elementarne obowiązki ZMP-owców.

Przejawem socjalistycznego stosunku do pracy produkcyjnej jest nasz młodzieżowy wścig pracy i szereg się współzawodnictwo wśród klasy robotniczej.

Nastawiamy się wyraźnie na potęgowanie wśród młodzieży współzawodnictwa, oświadczenia, że dla nas, młodych robotników, nie ma rzeczy niemożliwych. W tym celu musimy być gotowi na wszystko, co nam pozwoli na wyprzedzenie planu, na osiągnięcie sukcesu. Młody robotnik powinien wieść, jak jest plan roczny, miesięczny, dzienny i w jakim stopniu on osiadcze jest, w tym planie zainteresowany.

Młodzież dotychczas brała aktywny udział we współzawodnictwie pracy. Wynowienie świadczy o tym cyfry: w pierwszym etapie młodzieżowego współzawodnictwa pracy w przemyśle bawelnianym w roku 1945, liczba młodych robotników, biorących udział we współzawodnictwie, wyniosła 4.200. W drugim etapie wzrosła o przeszło 100 proc. i wyniosła 8.500 młodzieńców, w trzecim etapie — 10.450, w czwartym etapie — 23.750, a w piątym etapie, który został zakończony w grudniu 1948 r. — 30.379.

Od Redakcji

Koleżanki i Koledzy ZMP-owcy! Od wielu miesięcy „Trybuna Młodych” dochodzi do Waszych rąk. Obok organu Zarządu Głównego ZMP „Po kolenie”, obok innych pism młodzieżowych, czytacie również „Trybuna”, która od zjeżdżeniowego Kongresu lipcowego stała się głosem młodzieży ZMP Łodzi i województwa.

Przed „Trybuna” stanęły ważne zadania. Winną ona wyrażać myśli i dążenia łódzkiej młodzieży, pobudzać ją do intensywniejszej pracy organizacyjnej, wykazywać osiągnięcia i braki tej pracy. Słowem, winna być wyrazicielem wszystkich, czym żyje i do czego dąży młody robotnik i młody chłop zrzeszony w Związku Młodzieży Polskiej.

Czy spełnia ona to zadanie? Musimy szczerze powiedzieć, że zadania tego „Trybuna Młodych” dotychczas w całości nie spełnia. Brak jej rzeczy najważniejszych: Waszych, Koleżanki i Koledzy, głosów z terenu. Mało ich, mało „Trybuna” Waszym codziennym życiem i pracą, Waszymi troskami i radościami.

Brak ten winniśmy usunąć i do tego konieczna jest Wasza pomoc. Czym więcej będziecie do nas pisać i wszystkim się z nami dzielić, tym prędzej „Trybuna” stanie się naszym bojowym organem.

Obowiązek pisania do „Trybuny” spada nie tylko na korespondentów dzielnicowych i powiatowych, których powołał Zarząd ZMP, ale także na każdego z Was, na każdego członka ZMP. Jeśli tak będzie, to „Trybuna” stanie się rzeczywistym pomocnikiem w naszej pracy. Szybciej i lepiej wypełnimy wówczas wszystkie zadania, a szczególnie te, które postawił przed nami Związek i cały naród na Kongres Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

Czekamy więc na listy od Was! Adresujcie: Zarząd Łódzkiej ZMP, Łódź, ul. Piotrkowska 262, Redakcja „Trybuny Młodych”.

Redakcja

Wyniki te świadczą o wielkiej ofiarności młodzieży.

Świadczy to również o tym, że istniejące tu i owdzie braki organizacyjne nie uniemożliwiają organizacji współzawodnictwa pracy. W trakcie bogatego doświadczenia 5 etapów przekonaliśmy się, że współzawodnictwo pracy to nie walka o wzrost wydajności przez zwiększenie wysiłku, ale że to walka o lepsze zorganizowanie miejsca pracy poszczególnych pracowników, zespołów, warsztatów, o podnoszenie jakości, o zmniejszenie procentu braków, o oszczędność materiałów, narzędzi, maszyn, o podnoszenie stanu bezpieczeństwa i higieny pracy.

Młodzież czerwonej Łodzi brała i brać będzie w tej walce żywy udział. Widzimy to na przykładzie poszczególnych etapów Młodzieżowego Wścigu Pracy. W pierwszym etapie liczba biorących w nim udział młodzieńców Łodzi i województwa wynosiła 3600, w drugim 4.300, w trzecim — 5.100, w czwartym — 11.656, a w piątym — 12.530.

Piąty etap Młodzieżowego Wścigu Pracy trwający od 1 maja 1948 r. został zakończony. W piątym etapie jak wspominaliśmy wyżej, brało udział 12.530 młodych robotników z terenu Łodzi i województwa, z czego w przemyśle bawelnianym — 7.751 młodzi, w przemyśle włókienniczym — 1.881, w przemyśle metalowym — 645, w przemyśle maszynowym — 585.

Ogółem z terenu samej Łodzi brało udział 10.822 młodych robotników.

O czym świadczy te cyfry? O tym, że plany produkcyjne stały się ważną sprawą młodzieży, że za rozwój gospodarki młodzi biorą pełną odpowiedzialność.

Wymowne są tu nazwiska takich przodowników pracy, jak: Zofia Witeczak z f-my Lenki, która jest najlepszą overlockerką w Łodzi, wyrażającą 235,5 proc. normy, Anna Florjanczyk z PZPD Nr. 6 — 254,5 proc. normy, Józefa Piaskowiaka, który jest najlepszym kotoniarzem stopkowym, wyrabiającym 248,9 proc. normy. Świadczy o tym nazwiska Anny Michalak z f-my Lenki, która jest najlepszą overlockerką w Łodzi, wyrażającą 235,5 proc. normy, Anny Florjanczyk z PZPD Nr. 6 — 254,5 proc. normy, Józefa Piaskowiaka, który jest najlepszym kotoniarzem stopkowym, wyrabiającym 248,9 proc. normy. Świadczy o tym nazwiska Anny Michalak z f-my Lenki, która jest najlepszą overlockerką w Łodzi, wyrażającą 235,5 proc. normy, Anny Florjanczyk z PZPD Nr. 6 — 254,5 proc. normy, Józefa Piaskowiaka, który jest najlepszym kotoniarzem stopkowym, wyrabiającym 248,9 proc. normy.

Szkolenie ideologiczne kół uczniowskich ZMP

Wszystkie koła szkolne ZMP w miesiącu styczniu rozpoczynają na swoim terenie szkolenie — ideologiczno-polityczne, prowadzone systemem korespondencyjnym na podstawie pogadek drukowanych w „Miesięczniku Instruktorskim ZMP”.

W związku z tą akcją Zarząd Szkolny na terenie Łodzi organizują w szkołach ze spółdzielczością samokształceniową. Każde zespół odpowiadać winien liczbom kół klasowych.

Na czele zespołu stoi przodownik zespołu.

W dniach od 15 do 25 stycznia odbędą się na wszystkich 13-tu Dzielnicach odprawy.

Nasz udział we współzawodnictwie pracy

W końcu listopada 1948 r., z inicjatywy kol. kol. Tadeusza Kaczmarka, Zenona Dymusa i Anieli Frydrych nowopowstałe koło przy PZPB Nr. 21 rozpoczęło pracę. O tej pracy świadczy szybki wzrost ilości jego członków, wyrażający się obecnie liczbą 37. Naczelnym dyrektorem zakładów ob. Olczykowskiego żywo interesuje się kołem, jego działalnością i jego bolączkami.

Członkowie koła pracują kolektywnie; powstała sekcja dramatyczna, nawiązana została ścisła współpraca z kołem przy XVI Gimnazjum i

przodowników zespołów szkolnych. Odprawy będą miały charakter instrukcyjno-metodyczny.

INDYWIDUALNIE I ZESPOŁOWO

Członkowie zespołu szkolnego będą przerabiali materiał indywidualnie lub zespołowo, przygotowując się tym sposobem do dyskusji na zebraniu zespołu. Zespół szkolny zbierać się będzie co miesiąc pod kierownictwem przodownika, który na zebraniu tym kontrolować będzie stopień opracowania materiału przez uczestników.

Co trzy miesiące organizowane będą na terenie szkoły

Liceum, które udziela nam pomocy w poszczególnych dziedzinach pracy organizacyjnej. Współzawodnictwo pracy — to pierwszoplanowe zadanie koła przy PZPB Nr. 21. Lwia część członków koła pracuje na 8 krosnach automatycznych i domagają się o ni pracy na większej liczbie krosien. Przodownikami we współzawodnictwie pracy są kol. Zbuczek Maria, kol. Frydrych i Kucharczyk. Koło Z. M. P. przy PZPB Nr. 21 swoją pracą daje przykład innym kołom fabrycznym i szkolnym.

Henryk Borysiak.

Czytajcie Głos Robotniczy

Przejawem socjalistycznego stosunku do pracy produkcyjnej jest nasz młodzieżowy wścig pracy i szereg się współzawodnictwo wśród klasy robotniczej

Co się u nas dzieje?

Z działalności łódzkiej organizacji ZMP

DZIELNICA Z. M. P. RUDA PABIANICKA

Kurs wieczorowy dla młodzieży robotniczej i szkolnej został zakończony. Kurs z wynikiem zadowalającym ukończyło 9 osób.

DZIELNICA Z. M. P. STAROMIEJSKA

Jak donosi Zarząd Dzielnic kurs wieczorowy dla młodzieży robotniczej i szkolnej wydał 12 aktywistów terenowych, którzy obecnie pracują na placówkach oświatowych w naszej organizacji.

ZARZĄD ŁÓDZKI Z. M. P.

Celem podniesienia poziomu politycznego aktywistów — ZMP-owców uruchomiono przy Zarządzie Łódzkim dwa zespoły szkoleniowe, obejmujące aktywistów Zarządu Łódzkiego i Zarządów Dzielnicowych. Pierwszy zespół obejmuje 24 członków; kierownikiem jego jest kol. Zygmunt Kozłowski.

Drugi zespół obejmuje 30 aktywistów łódzkich i dzielnicowych; kierownikiem jego jest kol. Jerzy Wolezyk.

Seminaria odbywają się dwa razy w miesiącu.

Obecnie zespoły studiują zagadnienia teoretyczne z zakresu marksizmu — leninizmu.

WCZASOKURSY

DLA AKTYWISTÓW KÓŁ SZKOLNYCH

Został ukończony wczasokurs dla aktywistów kół szkolnych z terenu Łodzi. Wczasokursem zostało objętych 80 aktywistów kół szkolnych. Uczestnicy kursu zapoznali się z podstawowymi zagadnieniami marksizmu — leninizmu i metodyką pracy kół szkolnych ZMP.

ODPRAWA REF. OŚWIATOWO — SZKOLENIOWYCH

W związku z uruchomieniem z dniem 15 stycznia br. kursów dzielnicowych została zwołana specjalna odprawa referentów oświatowo — szkoleniowych, na której zostało szczegółowo omówione prowadzenie kursów oraz zagadnienia programowe.

DZIELNICA Z. M. P. GÓRKA — LEWA

W dniu 9-go stycznia br. rozpoczął się kurs dzielnicowy. Wykład inauguracyjny z zakresu historii ruchu robotniczego p. t. „Testament przodków”, wygłosił kol. Walaszczyk.

W kursie uczestniczy 21 słuchaczy. Kierownikiem jego jest kol. Maria Gaciówna.

Kalendarzyk

Uważni czytelnicy naszej codziennej rubryki „Co nowego w ZMP” zapewne zauważyli, że jedną z rubryk ZMP, jaką w tej rubryce wymieniamy jest Dzielnicowy ZMP — Wiedza.

Dzieje się tak nie dlatego, że my te Dzielnicę specjalnie faworyzujemy i specjalnie ją reklamujemy, ale dlatego, że Dzielnicowy ZMP — Wiedza jest jedyną rubryką, która w naszym tygodniku ma prawo do życia.

Wierzymy, że Dzielnicowy ZMP — Wiedza jest jedyną rubryką, która w naszym tygodniku ma prawo do życia.

Wierzymy, że Dzielnicowy ZMP — Wiedza jest jedyną rubryką, która w naszym tygodniku ma prawo do życia.

Wierzymy, że Dzielnicowy ZMP — Wiedza jest jedyną rubryką, która w naszym tygodniku ma prawo do życia.

Wierzymy, że Dzielnicowy ZMP — Wiedza jest jedyną rubryką, która w naszym tygodniku ma prawo do życia.

Wierzymy, że Dzielnicowy ZMP — Wiedza jest jedyną rubryką, która w naszym tygodniku ma prawo do życia.

Wierzymy, że Dzielnicowy ZMP — Wiedza jest jedyną rubryką, która w naszym tygodniku ma prawo do życia.

Wierzymy, że Dzielnicowy ZMP — Wiedza jest jedyną rubryką, która w naszym tygodniku ma prawo do życia.

Wierzymy, że Dzielnicowy ZMP — Wiedza jest jedyną rubryką, która w naszym tygodniku ma prawo do życia.

Wierzymy, że Dzielnicowy ZMP — Wiedza jest jedyną rubryką, która w naszym tygodniku ma prawo do życia.

nowo według ułożonego z góry kalendarzowego planu zebrania.

Świadczy to bezwzględnie dobrze o tej Dzielnicy.

Byłoby rzeczą słuszną i cenną, by inne Dzielnice ZMP poszły za przykładem Widzów, by ich praca również była rozplanowana na miesiąc z góry. My zaś ze swej strony przyrzekamy, że z całą pewnością znajdziemy się dla nich miejsce w rubryce „Co nowego w ZMP”.

Kol. Szewluk będzie hutnikiem

Jest już koło godz. 3-ej po południu. W Zarządzie Powiatowym ZMP w Piotrkowie robi się powoli cicho i spokojnie.

W teren wyjeżdżają już ostatni członkowie Zarządu.

Wyobrazcie sobie dziś jedno koło, a wieczorem spotkać się z nim około godz. 20 na stacji w Moszczenicy — mówi kol. Magacz, przewodniczący ZP ZMP do kol. Pietrasika. — Ja będę dziś w Bałach i Moszczenicy. A nie zapomnijcie zabrać materiałów do kół.

Koledzy jeden za drugim biorąc potrzebne materiały opuśczały siedzibę Zarządu. Teren czeka.

Na ławce pod ścianą siedzi młody kolega, ubrany w nędzne, podarty w wielu miejscach kożuszek. Z boku leży nieduże zawiniątko. Kolega

ten jest kandydatem na wczasokurs do Sławy Śląskiej. Nazywa się Genek Szewluk. Pochodzi z samego krańca powiatu piotrkowskiego, ze wsi Kuców. Jest jeszcze dość młody. W ubiegłym roku ukończył szkołę powszechną Rodzina kol. Szewluka jest biedna. Oprócz Genki jest jeszcze dwoje młodszego rodzeństwa. Ojciec — jak wielu mieszkańców Kucowa — jest wyrobnikiem. Ziemi nie posiada wcale. Genek chciał po skończeniu szkoły powszechnej uczyć się dalej. Czy jednak wtedy mógł uczyć się dalej syn biednego wyrobnika? Z biegiem czasu zmieniło się jednak wiele w Kucowie.

W sierpniu 1948 r. założono tu koło ZMP. Do koła zapisał się również kol. Szewluk. Zapisal się i zmieniło się życie młodego mieszkańca biednej

wsł Kuców.

— Organizacja dała mi bardzo dużo. Nauczyła mnie pracować w gromadzie i dla gromady. Dała mi możność pogłębienia wiedzy, nabytej w szkole.

— A czy byliście już kiedyś na jakimś kursie organizacyjnym?

— Nie byłem jeszcze nigdzie poza moją wsią. Dlatego do Sławy Śląskiej zgłosiłem się pierwszy.

— A co zamierzacie robić po powrocie do Sławy?

— Będę pracował nadal w kole, lepiej chyba, niż dotychczas, a w przyszłym roku idę do Szkoły Przemysłowej. Będę hutnikiem.

— A czy widzieliście już kiedyś prawdziwą hutę? — zapytuje.

— Tak. Byłem w hucie szkła „Hortensja” w Piotrkowie.

— Tak, będę się uczył! — powtarza kol. Szewluk i jego twarz promienieje radością.

Kol. Szewluk będzie się uczył dzięki temu, że w Polsce mamy ustrój demokracji ludowej i że Polsce jego nauka jest potrzebna. I będzie się mógł uczyć również dzięki temu, że w jego wsi powstała organizacja ZMP.

Oracz.

Komunikaty

Zarząd Wojewódzki ZMP 18 — 19 stycznia br. odbył w Łodzi zawiadania, że siedziba Zarządu została przeniesiona z ul. Kopernika nr. 8 na ul. Jaracza 45 (dawny budynek WK PPS).

Telefony: Prezydium 264-45. Wych. Ośw. — Szkol. 107-00.

Zarząd Wojewódzki ZMP w Łodzi zawiadamia, że w dn.

przedstawiciel ZG ZMP.

Z życia Partii

Uwaga! Studenci Wydz. Matematyczno-Przyrodniczego — członkowie PZPR!

W poniedziałek, dn. 17.1 o godz. 19-tej w lokalu stołowi Komitetu Łódzkiego odbędzie się zebranie wyborcze Koła PZPR, studentów Wydz. Matematyczno-Przyrodniczego. Obecność b. członków PPR i PPS obowiązkowa.

Uwaga! Humanisci — członkowie Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej! W sobotę dnia 15 stycznia 1949 r. o godz. 20 w lokalu Kursu Przygotowawczego, ul. Piotrkowska 249 (w podwórzu, prawa oficyna — parter) odbędzie się zebranie wyborcze. Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

Akademicy koła PZPR przy WSGW — uwaga!

Dziś, dnia 14 stycznia br. w lokalu przy ul. Nowotki 18, o godzinie 21 odbędzie się zebranie wyborcze Akademickiego koła PZPR przy WSGW. Obecność byłych członków PPR i PPS obowiązkowa.

Uwaga! Studenci prawa — byli członkowie PPR i PPS!

Jutro dnia 15 bm. o godz. 19.15 w sali dzielnicy przy ul. Piotrkowskiej 53 odbędzie się wspólne zebranie byłych członków PPR i PPS Wydziału Prawa U. Ł. Na porządku dziennym wybory władz koła Wydziału Prawa PZPR, jak również wybory delegatów na konferencję akademicką. Obecność obowiązkowa.

Uwaga! Studenci SGH — członkowie PZPR!

Jutro, dnia 15 bm. o godz. 19 odbędzie się w sali SGH zebranie Koła. Obecność wszystkich członków — obowiązkowa!

Uwaga! Studenci Politechniki — byli członkowie PPR i PPS!

Co nowego w ZMP

Dziś dnia 14 bm. o godz. 14-ej — zebranie koła przy Wydziale Mechanicznym P.Z.

CENTRALA HANDLOWA PRZEMYSŁU ODDZIEŻOWEGO

w Łodzi, ul. Piotrkowska 85

zatrudni natychmiast:

1 INŻYNIERA BUDOWLANEGO

5 MASZYNISTEK wysoko wykwalifikowanych

2 STENOTYPISTKI z kwalifikacjami sekretarek.

Podania wraz z życiorysami składać w Dziale Personalnym.

110k

Teodor Dreiser

Tragedia Amerykańska

Robert nie odpisał, tylko zatelefonował pytając o zdrowie w sposób obojętny i nie zachęcający wcale do zwierzeń.

Jakże się teraz miewa? Jest bardzo zadowolony, że wyjechał na wieś, że nie przebywa w mieście podczas takich ulew. W fabryce wszystko idzie dobrze, przybyło jednak więcej obustalunków, więc i roboty ma więcej. Nie odpisał jej, gdyż miał bardzo dużo pracy i pewnie teraz nie będzie mógł wcale pisać. Nie starczy mu na to czasu. Przyjechał do niej nie może, ale jeżeli Roberta chce się z nim koniecznie zobaczyć, to jeżeli dokądś wyjedzie, może ostrożnie ułożyć tak swoje sprawy, żeby się z nią spotkać. Ale czy to koniecznie potrzebne? Jest teraz bardzo zajęty i wolałby zobaczyć się z nią później.

Tego samego dnia napisał do Sondry, że przyjedzie w najbliższą niedzielę.

O ile nie umiał sobie poradzić w sprawach dotyczących Roberty, o tyle potrafił wykonać wiele sprytu tam, gdzie chodziło o Sondrę i dopiął w końcu tego, że mógł urzecz te upragnione dziewczęcyne wymarzone od dawna tle.

Gdy przyjechał do przystani w Sharon, która leżała się z werandą gospody tuż przy jeziorze, ujrzał łódź Finchleyów, a w niej Bertinę z bratem i Sondrę, którzy stawali się na jego spotkanie.

Rozejrzał się dookoła. Wysokie, spiczaste świerki na wybrzeżu rzuciły ciemną smugę cienia na jasne, błękitne wody Indian Chen, w której drzewa odbijały się wyraźnie. Dookoła rozrzucone były wille, wielkie i małe, białe i kolorowe, a przy każdej własna przystań. Na wybrzeżu widać było liczne namioty, zielone i niebieskie łodzie

Bezcenne bogactwo doświadczeń stoi przed nami otworem

O właściwe wykorzystywanie fachowej literatury radzieckiej

Kraj nasz, dążąc do ustroju socjalistycznego, znajduje się na początku tej drogi, na którą już 31 lat temu wkroczył Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich. Wiele trudności z pośród tych, na jakie po Wyzwoleniu napotykał, wciąż jeszcze napotyka, przeżywał i przeżywać musi radziecki w różnych okresach swego rozwoju.

Dlatego też powinniśmy wykorzystać cenne doświadczenia, nabyte przez Związek Radziecki, prowadzący swe fabryki bez fabrykantów i bez kapitalistów w przeciągu trzech dziesięcioleci.

Wiele zjawisk, które niedawno dopiero poczęły u nas kielkować i rozwijać się jak np. ruch wielowarsztatowców, wspaniałostwo pra-

cy itp. od lat już znalazły dla siebie właściwy klimat w ZSRR, który nas znacznie prześcignął w tych dziedzinach.

Dziesiątki wyższych naukowo-badawczych instytucji, zaopatrzone w najbardziej skomplikowane przyrządy i narzędzia pracy, obsadzone przez setki wysoko wykwalifikowanych fachowców, prowadzi nieustannie badania, dochodząc niejednokrotnie do twórczych osiągnięć.

Naukowa organizacja pracy, będąca u nas dopiero w początkach, stała się w Związku Radzieckim samodzielną i w pełni rozwiniętą gałęzią nauki. Liczne zagadnienia techniczne, od lat czekające u nas na rozwiązanie, zostały już tam rozstrzygnięte i to

zarówno w teorii, jak i w praktyce. Poza tym przeprowadzono w przemyśle radzieckim wiele ulepszeń w metodach pracy, w procesie technologicznym i w parku maszynowym. Mała racjonalizacja, którą niedawno poczęliśmy stosować, poczyniła już w ZSRR znaczne postępy.

To całe bezcenne wprost bogactwo stoi przed nami otworem. Możemy z niego czerpać pełną garścią i te doświadczenia, które powinny znaleźć zastosowanie w naszych warunkach w naszym przemyśle włókienniczym, możemy przejąć spokojnie.

Ukazujące się w ZSRR czasopisma fachowe podają bardzo wiele ciekawego materiału ze wszystkich dziedzin. W dodatku, w odróżnieniu od czasopism fachowych, wydawanych w krajach kapitalistycznych, zawierają one o wiele ciekawszą dla nas i bliższą nam tematykę.

Również wiele spośród zagadnień, absorbujących kierownictwo naszego przemysłu włókienniczego, wiele spośród tych spraw, które nurtują w naszych zakładach pracy, wśród setek tysięcy szeregowych, podoficerów i oficerów polskiej armii włókienniczej, znajduje pełne i wszechstronne naświet-

lenie na łamach pism radzieckich. Z radzieckiej literatury fachowej dowiadujemy się, jak można i trzeba wsluchiwać się w to, co nurtuje wśród mas, jak należy doświadczenia tych mas upowszechniać i wykorzystywać i jak powinien być wykorzystany dla dobra całego przemysłu i dla dobra całego narodu twórczy entuzjazm robotnika.

Dowiadujemy się także, jak powinien kształtować się stosunek kierownictwa do przodownika pracy, do przodującego majstra, do racjonalizatora i nowatora techniki.

Radziecka literatura fachowa uczy nas, jak należy prowadzić walkę o wzrost wydajności pracy, o wykorzystanie maszyn i urządzeń, o poprawę jakości produkcji, o oszczędność surowca i materiałów technicznych, rozszerzenie asortymentu, wzbogacenie deseni, o przestrzeganie dyscypliny finansowej, jak ulepszać proces technologiczny i jak wykorzystać dla tego celu najnowsze zdobycze nauki i techniki.

I dlatego, nasi inżynierowie, technicy i działacze gospodarczy powinni czytać i w szerokim zakresie korzystać z fachowej prasy radzieckiej. L.

OGŁOSZENIE

o rejestracji bonów tłuszczowych

Zarząd Miejski w Łodzi — Wydział Przemysłu i Handlu — podaje do wiadomości, że termin rejestracji bonów tłuszczowych kat. PR, RD, R na I i II dekadę upływa z dniem 15 stycznia r.b. W wypadku niezarejestrowania bonów w powyższym terminie — odcinki kat. PR Nr. 10 i Nr. 2 oraz kat. R i RD Nr. 4 i Nr. 5 utracą swą ważność.

Termin realizacji bonów tłuszczowych wszystkich kategorii za I i II dekadę upływa nieodwołalnie z dniem 20 stycznia r.b.

Rejestracja i realizacja bonów na III dekadę odbywać się będzie jednocześnie w okresie od dnia 20 do 31-go stycznia r.b. włącznie.

Po dniu 31 bm. niezarejestrowane bony na miesiąc styczeń 1949 r. utracą swą ważność.

Łódź, dnia 12 stycznia
Zarząd Miejski w Łodzi.

KONKURS

Zarząd Miejski w Łodzi ogłasza konkurs na stanowisko technika miejskiego (kierownika Refer. Spraw Technicznych i Majątkowych). Do stanowiska tego przywiązana jest VII grupa płacy pracowników samorządowych wraz ze wszystkimi dodatkami. Mieszkanie zapewnione.

Wymagane kwalifikacje: Wykształcenie co najmniej średnie techniczne i 1-roczna praktyka w samorządzie. Posada do objęcia od zaraz. Podania wraz z życiorysem i uwierzytelnionymi odpisami świadectw szkolnych i z dotychczasowej pracy, należy składać w biurze Zarządu Miejskiego w Łodzi.

(—) Zygmunt Larkowski, Burmistrz.

OGŁOSZENIA DROBNE

SKRADZIONO legitymację służbową nr 2644, Miazek Wiktor, Kopernika 45.

121g

SKRADZIONO legitymację PPS, legitymację tramwajową, nazwisko Popiński Stefan.

120g

ZGUBIONO legitymację Zw. Zawodowego, Biała Hanna, Jaracza 80 m. 5.

122g

FIRMA „Wolframa” Łódź, Wschodnia 27 zakupi większe ilości przepalonych żarówek ewent. wymieni na regenerowane. 7887k

ZGUBIONO zaświadczenie rehabilitacyjne, odcinek zameldowania, Mendel Jan, Konstantynów, Łaska 40.

122g

Piękno sztuki ludowej

Wystawa objazdowa wycinanek

Wielkie powodzenie wystawy wycinanek ludowych, którą w listopadzie i grudniu urządziła Spółdzielnia Sztuki i Przemysłu Ludowego w Łodzi, wzbudziła ogromne zainteresowanie w innych ośrodkach, wobec czego Spółdzielnia na zlecenie Ministerstwa Kultury i Sztuki przystąpiła do organizowania objazdowej wystawy wycinanek łódzkich, opoczyńskich, sieradzkich, kurpiowskich i lubelskich.

Wystawa składać się będzie z 250 wycinanek, dających przegląd plastycznej twórczości ludowej w tym zakresie. Mie-

dzę innymi znajdują się tam wszystkie wycinanki nagrodzone na wystawie łódzkiej.

W lutym wystawa rozpocznie swoje kulturalne tournée po Polsce, pokazując w ośrodkach miejskich piękno sztuki ludowej. Wystawa zareprezentuje się najpierw w Warszawie, a potem odwiedzać będzie kolejno wielkie skupiska robotnicze.

Podobna wystawa wycinanek zorganizowana przez Ministerstwo Kultury i Sztuki wystąpiła została do Prażi Czeskiej.

ZEBRANIE KOŁA TOW. PRZYJAŹNI POLSKO - RADZIECKIEJ

W niedzielę dnia 16 stycznia br. o godz. 10-ej rano, w lokalu PZPR przy ul. Gdańskiej 75, odbędzie się zebranie Koła TPPR przy Dzielnicy Śródmieście — Prawa. Na powyższe zebranie Zarząd Koła zaprasza członków i sympatyków.

DYŻURY APTEK

W dniu dzisiejszym dyżurują następujące apteki: Daszyńskie go 19 — Bojarski; Wólczańska 37 — Cymer; Piotrkowska 225 — Epsztajn; Złotowska 146 — Niewiarowska; Nowotki 12 — Pawlukiewicz; Brzezińska 56 — Trawkowska; Dąbrowska 24b — Unieszkowski.

i motorówki. Stał tam śliczny hotel, a przy nim pawilon, przygotowany na przyjęcie gości. Tu i ówdzie wznosiły się wysmukłe słupy, dzielące posiadłości letnie potentatów miejskich, wreszcie ukazał się słup i przystań Cranstonów. Dwa wielkie psy, wilki rosyjskie, własność Bertiny, leżały na wybrzeżu, jakby oczekując na ich przybycie.

Służący John, a z nim z pół tuzina innych wyciągnęło ręce po jedyną walizkę Clyda, tenisową rakietę i laski do golfa. Wielkie wrażenie wywarł na nim letni pałacik zbudowany ze smaku, z pięknymi alejami w ramach geranii, wielka, obszerna z plecionych pretów weranda z cudownym widokiem na jezioro. Wszędzie dookoła gości, wszędzie przeróżne osoby z rakietami w rękach albo z ławiczką się gra w golfa.

Na rozkaz Bertiny John wskazał mu duży pokój z widokiem na jezioro, w którym za chwilę miał się kąpać wraz z Bertiną, Grantem i Sondrą. Dowiedział się, że po obiedzie pójdzie z nimi do kasy, gdzie zostanie wszystkim przedstawiony. Będą tam tańce. Jutro rano, jeszcze przed śniadaniem pojedzie konno z Sondrą, Bertiną i Sturtem prześliczną leśną drogą, wiodącą do „Świątyni na tchnieniu”. Ale niech się od nich nie oddala, bo trzeba mu wiedzieć, że las ten nie posiada prawie dróg. Bez kompasu lub przewodnika nie można wydestać się z niego i można w nim błądzić do śmierci chyba, tak trudno się w nim zorientować. Po śniadaniu i kąpieli Sondra, Bertina i Nina Temple zaprodukuja mu ciekawe ewolucje na nowym aquaplanie Sondry. Potem zjedzą lunch, następnie będzie tenis albo golf, a przed obiadem pójdą do kasy na herbatę. Po obiedzie odbędą się tańce u Brookshawów z Ulicą.

W godzinę więc po przybyciu wiedział Clyde, że ma wykonać cały program swego krótkiego urlopu i że będzie mógł często przebywać z Sondrą. Iż rozkoszy, ile uroczych chwil zapewni mu jej bujny temperament! Stał się usilnie zapomnieć o tej zmurze, która go bezustan-

nie gniołła, zapomnieć o Robertcie, i zdawało mu się, że jest już na igrasze raj.

Gdy podczas tenisa u Cranstonów spojrzął na Sondrę, zdawało mu się, że ją widzi po raz pierwszy. Była taka inna w swej białej tenisowej sukience, z włosami owianymi barwną chusteczką, taka wesoła, pełna wdzięku, tyle szczęścia rozświecała w okół siebie. Ten uśmiech na jej ustach, ten wesoły, obiecujący błysk oczu, gdy zwracała się w stronę Clyda! Gdy biegła po placu z podniesioną rakietą, wyglądała jak ptak w locie, czubkiem palców dotykając ziemi, z głową w tył odrzuconą, rozchyłonymi ustami, na których igrał ciągle uśmiech. Wywołując punkty, które po angielsku nazywają się „love”, wyraz ten wymawiała z jakimś rozkosznym śmiechem, a Clyde wtedy drżał i pośpieszał, czasem znów rozpromieniał się, gdyż mówiła to chyba do niego.

Ach, wzięłyby te miłość, gdyby tylko był wolny, lecz stała między nimi czarna zaporą, którą wznosił własnymi rękami.

Rozgrywała się ta scena na prześlicznym tle, oblanym przezroczym złotym słońcem. Spód wysokich świerków spływały ku lekko pomarszczonym wodom jeziora szmaragdowe kobierce murawy. Kilka białych żagli ożywiało spokojne tonie wód, mieniące się pod leniwie poruszającymi się wiośłami zielonkawymi i żółtymi brzygzami.

Ma więc przed swymi oczyma ten cudowny dzień letni, słońce, przepiękną barwę, urodę kobiecą, miłość, to wszystko, o czym ubiegłego roku marzył w swym osamotnieniu. Widząc, jak spełnia się jego marzenia, czuł czasem tyle szczęścia w sobie, że zapierało mu oddech. Nagle jednak jak mroźny wicher przeszływało go wspomnienie Roberty i z rozpaczą uświadamiał sobie, że nie dla niego szczęście i miłość. W ciągu całego życia nie przeżyje chyba równie rozpaczliwych dni. Porzucić musi wszystko, może za tydzień, dwa, trzy najdalej, porzucić, zapomnieć na zawsze. Tak, nie dla niego to szczęście.

(D. c. n.)

TEATRY

Państw. Teatr Wojska Polskiego
w Łodzi, ul. Jaracza 27

Dziś o godz. 19.15 komedia
Henryka Kleista pt. „Rozbity
dzban“

TEATR „MELODRAM“
ul. Traugutta 18 (Gmach OKZZ)

Dziś teatr nieczynny.

Wkrótce premiera współczes-
nej sztuki amerykańskiej Artu-
ra Millera pt. „Synowie“.

TEATR „OSA“
Traugutta 1 (w sali „Syreny“)

Codziennie o 19.30, w niedzie-
lę i święta o 16 i 19.30 komedia
muzyczna pt. „Porwanie Sabi-
nek“

„KLUB KAWALERÓW“
w Teatrze Powszechnym

Na scenie Państwowego Tea-
tru Powszechnego ukazuje się
wkrótce komedia M. Bałuckiego
„Klub Kawalerów“ napisana w
latach osiemdziesiątych, w której
myślą przewodnią jest hasło
„Przez z kawalerstwem“.

„Klub kawalerów“ jedna z
najświetniejszych i najdowie-
niejszych komedii Bałuckiego,
ciekawy obrazek minionej oby-
czajowości, ukazuje się w nowej
oprawie scenicznej i kostiumo-
wej Jerzego Zaruby w gościnnym
występie Adolfa Dymczy“.

TEATR KAMERALNY
Domu Żołnierza
ul. Daszyńskiego 34

Dziś przedstawienie zam-
knięte komedio-farsy E. Piotro-
wa „Wyspa Pokoju“.

Jutro, dn. 15 stycznia premie-
ra komedio-farsy W. Piotrowa
„Wyspa Pokoju“, w reżyserii
Stanisława Daszyńskiego w de-
koracjach Władysława Daszew-
skiego.

Teatr Kukiełek RTPD
Nawrot 27, tel. 160-07

Codziennie prócz poniedział-
ków dla szkół o godz. 9.00 „Pi-
nokie“. W niedzielę i święta
o godz. 12.00 „Czarodziejski ka-
losz“.

Teatr Lalek „ARLEKIN“
Łódź, ul. Piotrkowska 150
telefon 268-99

Codziennie o godzinie 17.00
„Dwa Michały i świat cały“
— Franta. Niezwykła podróż
dookoła świata. Dla dzieci i star-
szych.

KINA

ADRIA — „Zakazane Piosenki“
godz. 16, 18.30, 20.30, w nie-
dzielę 14.

BAŁTYK — „Dzwonnik z Notre
Dame“
godz. 16, 18.30, 21, w niedz.
13.30.

BAJKA — „Zenobia“
godz. 18, 20, w niedz. 14, 16.

GDYNIA — „Program Aktual-
ności Kraj i Zagran. Nr 3“
godz. 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19,
20, 21.

HEL — (dla młodzieży) „Osta-
tni Mohikanin“
godz. 16, 18, 20, w niedz. 14.

MUZA — „Zagubione Dni“
godz. 18, 20, w niedz. 14, 16.
film dozwolony od lat 14.

POLONIA — „Słońce wschodzi“
godz. 17, 19, 21, w niedz. 15.
film dozwolony od lat 14.

PRZEDWIOSNIE — „Gilda“
godz. 17.30, 20, w niedz. 12.30,
15. film niedozwolony dla mło-
dzieży.

ROBOTNIK — „Bohaterowie
pustyni“
godz. 16.30, 18.30, 20.30 w
niedz. 14.30.

ROMA — „Krakati“
godz. 18, 20, w niedz. 14, 16
film niedozwolony dla mło-
dzieży.

REKORD — „Rosanna 7 księ-
życów“
godz. 16, 18, 20.30 w niedz. 14
Film niedozwolony dla mło-
dzieży.

STYLOWY — „Szalony lotnik“
godz. 18, 20, w niedz. 14, 16.
film dozwolony dla młodzieży

SWIT — „Czarodziejskie ziar-
no“
godz. 18, 20, w niedz. 14, 16,
film dozwolony dla młodzieży.

TATRY — „Pieśń Tajgi“
godz. 16, 18.30, 21, w niedz.
13.30, film dozwolony dla mło-
dzieży.

TATRY — „Pieśń Tajgi“
godz. 16, 18.30, 21, w niedz.
13.30, film dozwolony dla mło-
dzieży.

D-032482

SPORT X SPORT X SPORT X

Po Matlochu Sztośc...

„Pafawag“ przyjeżdża do Łodzi
w swym szturmowym składzie

Jeszcze zapewne wszyscy mi-
dzy może być odwrotnie, tym
bardziej, że po niedzielnym
zwycięstwie Krawczyk nabrał
znów zaufania do swych sił.
Taborek w niedzielę nie będzie
mógł tak zlekceważyć swego
przeciwnika jak w spotkaniu z
Hutą Zabrze. Krupiński ma
pięć. Taborek musi o tym pa-
miętać.

TYCH WARTO BĘDZIE
ZOBACZYĆ

— Jednym słowem — mówi
nasz rozmówca — niedzielny
mecz zapowiada się wyjątkowo
ciekawie. Takich zawodników
jak Faska, Czajkowski, Sztolc,
Szczepan, Kaczor czy Krupiń-
ski na prawdę warto będzie zoba-
czyć.

„PAFAWAG“ GROŹNIEJSZY
OD HUTY ZABRZE

— „Pafawag“ zmobilizował
wszystkich swych najbardziej
twardych i bojowych zawodni-
ków, aby ze spotkaniem tego
wyjść z honorem — mówi nam
kierownik sekcji bokserskiej
Zryw Racięcki. Przewidując że
z „Pafawagiem“ będziemy mie-
li trudniejszą przeprawę niż z
Hutą Zabrze, gdyż wrocławia-
nie mają drużynę bardziej wy-
równaną. Wynik meczu prze-
widuje nie wysoki 10:6, a może
nawet 9:7, ale oczywiście na
naszą korzyść — dodaje uśmie-
chając się. Po 2 punkty dla nas
powinni zdobyć: Czarniecki, Ki-
jewski, Taborek i Niewadził, po
jednym: Stasiak i Krawczyk.

STASIAK BĘDZIE MIAŁ
OKAZJĘ DO REWANŻU

— Stasiak spotka się praw-
dopodobnie z Faską, z którym
przegrywał we Wrocławiu i będzie
się niewątpliwie starał zrewan-
żować wrocławianinowi, czy mu
się to jednak uda nie wiado-
mo. Ślask jest przeciwnikiem
twardym i dobrze zaawansowa-
nym technicznie.

CZARNECKI I KJEWSKI
BĘDĄ MUSIELI SIĘ
NAPRACOWAĆ

— Nie mniej ciekawą walkę
przewiduje w wadze koguciej:
Przeciwnik Czarnieckiego —
Czajkowski jest dobrym techni-
kiem i chłopcem o silnej struk-
turze fizycznej. Bardzo twarde
go i ambitnego przeciwnika bę-
dzie miał Kijewski. Kaczor
przegrywał z Kijewskim we Wroc-
ławiu, ale stawiał bardzo skutec-
zny opór we wszystkich niemal
starciach.

UWAGA NA KRUPIŃSKIEGO
CHŁOPAK MA PIĘŚĆ

— Do ciekawszych walk po-
winny również należeć takie
pojedynki jak: Krawczyk —
Szczepan i Taborek — Krupiń-
ski. We Wrocławiu Szczepan
pokonał Krawczyka, ale w Ło-

10 najlepszych gimnastyków
przygotowuje się do meczu z Czechosłowacją

WARSZAWA (obsl. wł.) —
W dniu 23 bm. o godz. 18.00 ro-
zegrany zostanie w sali gimna-
stycznej Polskiej YMCA mie-
dzynarodowy mecz gimnasty-
czny Polska — Czechosłowacja.
Przed spotkaniem tym Polski
Związek Gimnastyczny powołał

na obóz kondycyjny w AWP
10-ciu najlepszych gimnastyków
a mianowicie: Gacę, Kucjasa,
Szlosarkę, Radojewskiego, Ku-
ligę, Gacę Henrykę, Bettynę,
Kirkickiego, Pączkę i Sobalę.
Ostateczny skład reprezentacji
ustalony zostanie w dniu 21

Co słychać w piłkarstwie?

Druga liga podzielona

WARSZAWA (obsl. wł.) —
Wydział Gier i Dyscypliny
PZPN dokonał podziału 16-tu
klubów, które będą brały udział
w rozgrywkach o mistrzostwo
II Ligi, na grupę północną i po-
łudniową.

W grupie południowej grać
będą: „Baidon“ (Katowice),
„Chelmek“ (Kraków), „Gwar-
dia“ (Kielce), „Naprzód“ (Li-
piny), „Polonia“ (Przemyśl),
„Polonia“ (Świdnica), „Ry-
mer“ (Rybnik), „Skra“ (Czę-
stochowa), „Tarnovia“ (Tar-
now).

Do grupy północnej zaliczone
zostają następujące kluby: —
„Bzura“ (Chodaków), „Gar-
barnia“ (Kraków), „Lublinian-
ka“ (Lublin), „Ognisko“ (Siedl-
ce), „Ostrowia“ (Ostrów), „Po-
morzanin“ (Toruń), PTC (Pa-
bianice), „Radomsk“ (Ra-
dom) i „Widzew“ (Łódź).

Drużyny które zajmą pierw-
sze miejsca w grupach, zwan-
suja do I Ligi, kluby zaś, zaj-
mujące ostatnie miejsce w ta-
beli obu grup, spadną do klasy
„A“.

Grzelak przegrywa w Kaliszu
Pięściarze ŁKS-u zwyciężają „Bielarnię“ tylko 9:7

W drodze powrotnej z Pozna-
nia, po meczu z „Wartą“, pięć-
ciarze ŁKS-u rozegrali w Kali-
szu spotkanie z miejscową „Bie-
larnią“, zwyciężając 9:7. W
drużynie ŁKS-u nie walczył De-
bisza, którego z powodu złego
stanu zdrowia nie dopuścił le-
karz.

Wyniki techniczne walk przed-
stawiają się następująco (na
pierwszym miejscu zawodnicy
ŁKS-u):

w wadze muszej — młody i
obietujący junior Gotling, uległ
nieznacznie na punkty Nowa-
czkowski;
w koguciej — Kamiński nie
rozstrzygnął walki z Białasem;
w piórkowej — Oleczyk uległ
na punkty Dzięwanowskiemu;
w lekkiej — Wrzosek z „Wło-
kniarza“ zdobył punkty walko-
werem, z powodu niedyspozycji
Debisza;

w półśredniej — Olejnik zwy-
ciżył przez techniczny nokaut
w trzecim starciu Nowackiego;
w średniej — Pisarski zwycię-
żył przez techniczny k.o. w II
rundzie Grzelaka;

w półciężkiej — Wierzeń
wypunktował Lewandowskiego;
w ciężkiej — Grzelak zdobył
dla ŁKS-u punkty walkowerem
z powodu braku przeciwnika. W
walce nadprogramowej Grzelak
spotkał się z zawodnikiem
„Ostrowii“ — Koleszko, które-
mu uległ na punkty.

Bokerska kl. B

Zryw II — Włókniarz II 8:8

W dniu wczorajszym rozpo-
częły się w sali Wimy rozgry-
wki o drużynowe mistrzostwo
kl. B w boksie rezerw kl. A.
Na pierwszy ogień poszły ze-
spóły Zryw i Włókniarza.
Uzyskano wynik remisowy —
8:8, przyznać jednak należy,

że Zrywowi należało się zwy-
cięstwo, ponieważ skrzywdzi-
ni zostali: Potocki w muszej
oraz Zajackowski w piórkowej.

Techniczne wyniki wczora-
jszych spotkań wypadły nastę-
pująco:

Waga musza: Potocki (Zr.)
zremisował z Morawskim
(Włókniarz).

Waga kogucia: Konarzew-
ski (Zr.) wygrał na punkty z
Krajewskim (Wł.).

Waga piórkowa: Zajackow-
ski (Zryw) zremisował z Da-
browskim (Włókniarz).

Waga lekka: Beska (Zryw)
w 3 starciach przegrał przez k.
o. z Jędrzejczykiem (Wł.).

Waga półśrednia: Przepiór-
ka (Zryw) wygrał na punkty
z Kukulakiem (Włókniarz).

Waga średnia: Karpoff (Zr.)
uległ na punkty Gierońskie-
mu (Włókniarz).

Waga półciężka: Markie-
wicz (Włókniarz) otrzymał 2
punkty walkowerem wobec
braku przeciwnika.

Waga ciężka: Kłoda wygrał
na punkty z Zochowskim
(Włókniarz).

W królestwie zimy...

KRZEPROWSKI

U nas zima jakoś kapryś-
na. W Zakopanem natomiast od-
były się już w tym sezonie za-
woody nartarskie. W skokach
otwartych zwyciężył Daniel
Krzepkowski uzyskując długość
32,5 m. i 54 m. Jan Kula sko-
czył 48 m. i 53,5 m. Najdłuż-
szy skok oddał Gasienica —
Józkowy — 56 m.

Sport w ZSRR

Łyżwiarki ZSRR
na mistrzostwach świata

OSŁO, (obsl. wł.) W tegore-
cznych kobiecych mistrzost-
wach świata w jeździe szyb-
kiej na łyżwach, które odbędą
się 12 lutego w Kongsbergu,
Związek Radziecki będzie re-
prezentowany przez 4 zawod-
niczki.

Sezon zimowy w Leningradzie
jest obecnie w całej pełni. Na
lodowiskach odbywają się co-
dziennie treningi łyżwiarzy, za-
równo w jeździe szybkiej, jak
i figurowej, podczas gdy na
krytych pływalniach odbywa-
ją się rozgrywki o mistrzostwa
miasta w piłce wodnej.

W Leningradzie zakończono
ostatnio budowę specjalnego sta-
dionu krytego, zajmującego po-
wierzchnię przeszło 3.000 m kw.
Na stadionie tym znajduje się
boisko piłkarskie, bieżnia lek-
koatletyczna oraz korty teniso-
we. Dzięki temu nowemu obiek-
towi sportowemu piłkarze, teni-
siści, lekkoatleci i inni zawodni-
cy będą mieli możliwość rozgry-
wać zawody w ciągu całego ro-
ku.

„Concordia“ — „Bawelna“
w hali Wimy

Zaległy mecz bokserski z mi-
strzostw okręgowych kl. A po-
między Wł. ZKS „Bawelna“ a
Ob. ZKS „Concordia“ odbędzie
się jak podaliśmy w sobo-
tę, ale spotkanie rozegrane zo-
stanie nie w sali przy ul. Ki-
lińskiego Nr 2 ale w hali Wimy
gdzie w tym czasie sala rajet
będzie na uroczystość rozdania
nagród za zwycięstwa w wyści-
gu pracy.

Początek meczu o godz. 18.00

Czeski trener
dla AZS-u

PRAGA (obsl. wł.) Jak do-
nosi prasa czechosłowacka, na
zaproszenie Zarządu Głównego
Akademickiego Związku Sporto-
wego uda się w najbliższych
dniach do Warszawy instruktor
gimnastyczny „Sokoła“ pra-
skiego O. Petr, który do końca
czerwca br. szkolić będzie pol-
skich gimnastyków.

Z życia ŁKS-u

Nagrody i potańcówka
kolarzy

Zarząd Sekcji Kolarskiej pa-
duje do wiadomości, że w nie-
dzielę, dnia 16.I.1949, o godzi-
nie 16.00, w lokalu własnym
przy ul. Piotrkowskiej 67, lewa
oficyna I piętro odbędzie się
uroczyste rozdanie nagród, do-
bytych w ubiegłym sezonie, pe-
łnione z tańcami przy barbach
i muzyką.